

BIULETYN SAMORZĄDOWY

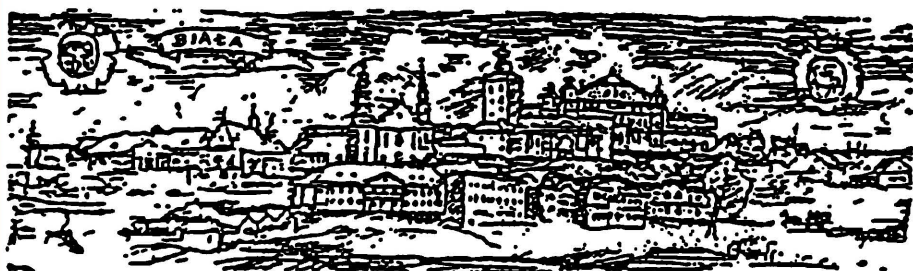
PODLASIE

1995

Nr 3

**BIAŁSKOPODLASKI
SEJMIK
SAMORZĄDOWY**

PODLASIE

Biuletyn Samorządowy

*Pismo bezpłatne
Nakładem Białkopodlaskiego
Sejmiku Samorządowego*

OPRACOWANIE:

*Zespół redakcyjny biura BSS
21-500 Biała Podlaska
ul. Brzeska 41
tel./fax (0-57) 43-58-44, tlx 683450*

SKŁAD KOMPUTEROWY:

PODLASKA
OFICyna
WYDAWNICZA

*21-500 Biała Podlaska, ul. Warszawska 13
tel. (0-57) 43-50-66, 43-93-29, tel./fax 43-80-67*

DRUK:

A·tronic·
SPÓŁKA CYWILNA
21-500 Biała Podlaska
ul. Pokoju 14
tel./fax (057) 43-65-15, 43-54-20

Wydrukowano 500 egzemplarzy, 28 listopada 1995 roku

PODLASIE

1995

Nr 3

**BIALSKOPODLASKI
SEJMIK
SAMORZĄDOWY**

BIULETYN SAMORZĄDOWY

Zespół biura BSS

redagujący Biuletyn Samorządowy „Podlasie” zwraca się do delegatów na Sejmik, radnych i wszystkich, którzy w samorządności widzą drogę do budowy nowoczesnego społeczeństwa o przekazywanie nam swoich sugestii dotyczących biuletynu.

Adres: Biuro BSS

„Podlasie”

21-500 Biała Podlaska ul. Brzeska 41

tel./fax 43-58-44

Szanowni Państwo!

Ostatnie miesiące roku obfitują w wydarzenia polityczne i gospodarcze o dużym znaczeniu dla funkcjonowania samorządów. Nasze gminy wzbogaciły się o kolejne elementy infrastruktury i można powiedzieć, że jest to kolejny rok, w którym zrobiono bardzo wiele dla poprawy warunków życia ich mieszkańców.

Wyczuwalny jest jednak w funkcjonowaniu samorządów niepokój, kiedy entuzjazm i chęć działania na rzecz poprawy lokalnej infrastruktury potyka się o ograniczone fundusze, często zmieniane przepisy i niekiedy brak zrozumienia ze strony mieszkańców. To skutek licznych trudów okresu transformacji ustrojowej w jakiej znaleźliśmy się. Jednak zachodzące zmiany w naszych gminach są widoczne i dają powód do zadowolenia. Życzę Państwu abyście mieli większe budżety, lepsze przepisy i tylko sukcesy w swej samorządowej działalności.

Z poważaniem

Tadeusz Łazowski
Przewodniczący BSS

UWAGA INSTYTUCJE **I FIRMY**

„Podlasie” przejrzy na pewno każdy przewodniczący rady, wójt, burmistrz, prezydent i członkowie zarządów gmin woj. białkopodlaskiego. To są potencjalni odbiorcy Waszych usług lub towarów. Możecie trafić do nich umieszczając swoją reklamę na łamach „Podlasia”. Warunki do wynegocjowania w biurze BSS.

To się opłaca!

Tanio!

VIII Sesja Białskopodlaskiego Sejmiku Samorządowego 25 września 1995 roku

Tematyka:

- * Wystąpienie dyrektora delegatury NIK w Lublinie
- * Stan i perspektywy rozwoju rolnictwa - uchwała
- * Informacja z wykonania budżetu za pierwsze półrocze 1995 r.
- * Uchwała dotycząca poparcia Sejmiku Samorządowego woj. warszawskiego w staraniach o zakaz rejestracji pojazdów samochodowych - tzw. składek
- * Stanowisko w sprawie wniosków mieszkańców wsi Żeszczynka o odłączenie z gminy Sosnówka i przyłączenie do gminy Wisznice
- * Wniosek Rady Miejskiej w Białej Podlaskiej o częściowe pokrycie kosztów utrzymania izby wytrzeźwień

Na ogólny stan 42 w sesji wzięło udział 37 delegatów. Obradom przewodniczył Tadeusz Łazowski.

Wystąpienie dyrektora Delegatury NIK w Lublinie

Dyrektor Delegatury NIK w Lublinie Jerzy Woźniak, zapoznał zebranych z nowym uprawnieniem NIK, wynikającym z nowelizacji ustawy, do kontroli samorządu terytorialnego. Praktyka w tym zakresie jeszcze się nie wykształciła i w roku bieżącym nie podjęto kompleksowych kontroli samorządów. Uprawnienia wzbudziły wiele emocji. Oponenci uważają, że ograniczają samodzielność oraz inicjatywę samorządów i jest to ingerencja zagrażająca ich istnieniu.

Dyrektor stwierdził, że NIK jako organ parlamentarny powinien mieć prawo do kontrolowania samorządów. Regionalne izby obrachunkowe powołane są jedynie do kontrolowania rozliczeń budżetowych. NIK ma prawo objęcia kontrolą całej działalności samorządów, tzn. w zakresie legalności, gospodarności i rzetelności działania, nie może natomiast kontrolować działalności samorządu pod względem celowości.

W IV kwartale delegatura nie planuje żadnych kompleksowych kontroli. Jednak niewykluczone są kontrole doraźne, które mogą być przeprowadzane na wniosek grupy mieszkańców, czy radnych. Wnioski takie są bardzo dokładnie rozpatrywane i analizowane. Te, które dotychczas wpłynęły dotyczą wyłącznie inwestycji. Skarżący często mają wątpliwości co do procedury zlecenia prac. Inna grupa skarg dotyczy funkcjonowania zarządów gmin, ale ta nie jest przedmiotem zainteresowania NIK.

W przyszłym roku przewidziana jest kompleksowa kontrola gmin w trzech województwach. Wtedy szeroko zostanie wykorzystana współpraca z RIO, ale tylko w zakresie budżetu. NIK ma prawo żądać pomocy oraz zlecać zadania innym organom.

Jeżeli chodzi o współpracę z sejmikami samorządowymi - zakończył J. Woźniak - jesteśmy zobligowani do przedkładania informacji kontrolnych dotyczących

samorządów. Są już one przesyłane. Ponadto bardzo proszę o zapraszanie nas na sesje sejmiku. Udział w nich wezmą specjaliści, w zależności od tematu obrad.

Stan i perspektywy rozwoju rolnictwa w województwie białskopodlaskim

Informację przedstawił dyrektor Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - **Waldemar Kuzawiński**

Województwo białskopodlaskie to teren typowo rolniczy. Dysponujemy 370 tysiącami ha użytków rolnych, z czego 70% stanowią grunty orne. Ponad 90 % użytków pozostaje w dyspozycji rodzinnych gospodarstw rolnych. Przeciętne gospodarstwo rodzinne, których mamy 38 tys. ma powierzchnię prawie 9 ha użytków rolnych, 40 % gospodarstw mieści się w przedziale od 7 do 15 ha. W strukturze zasiewów 70 % zajmują zboża, a 21 % ziemniaki. Kryzys, jaki dotknął polskie rolnictwo po roku 1990, nie oszczędził również naszego terenu. Wystąpił wyraźny spadek plonów we wszystkich rodzajach upraw, tragedia rozegrała się w owczarniach, oborach i chlewniach. Drastycznie spadło pogłowie zwierząt. Ich chów nie przynosił zysków.

Ciągle brakuje znaczącego postępu w budowie melioracji wodnych. Potrzeby mamy zaspokojone w 70 %.

Przemiany, jakie zachodzą w polskim rolnictwie od czasu wprowadzenia gospodarki rynkowej, mają na celu racjonalizację i intensyfikację produkcji rolniczej. Obecna struktura gospodarstw rolnych w większości przypadków nie daje możliwości wprowadzenia intensywnej produkcji. Konieczne są zmiany zarówno w wielkości gospodarstw - szczególnie tam, gdzie dominuje prosta produkcja na roli, jak również specjalizacja w tych gospodarstwach, w których finalnym produktem jest żywiec, mleko czy rośliny przemysłowe.

Istotnym elementem rozwoju rolnictwa jest organizacja rynku rolnego. W sytuacjach kryzysowych wkracza Agencja Rynku Rolnego wykupując nadwyżki i stabilizując ceny. Rynek rolny jest słabo rozwinięty, sprzedaż odbywa się na targowiskach albo przez bardziej lub mniej rzetelnych pośredników. Wahanie cen produktów rolnych są zburą producentów, niejednokrotnie blokują podejmowanie przez nich decyzji inwestycyjnych i produkcyjnych. Potrzebne są zrzeszenia producentów rolnych, które będą negocjowały ceny z bezpośrednimi odbiorcami lub z giełdą.

Fundacja Rozwoju Regionu i Białskopodlaska Izba Gospodarcza podjęły inicjatywę zorganizowania Podlaskiej Giełdy Eksportowej. Powodzenie tej inicjatywy bądź innej formy organizacji rynku w znacznym stopniu zależy od przedsiębiorczości rolników, wyłonienia się liderów do zorganizowania zrzeszeń czy grup producentów i reprezentowania wspólnych interesów.

Administracja rządowa poprzez swoje jednostki zapewnia obsługę w zakresie doradztwa, zwalczania chorób zwierząt i roślin i budowy infrastruktury wsi.

Przewodniczący BSS zapoznał zebranych z projektem uchwały w sprawie rolnictwa. Delegat Tadeusz Kulawiec wypowiadając się na temat projektu uchwały stwierdził: Mam następujące zastrzeżenia: mimo, że projekt był konsultowany na wspólnym posiedzeniu Prezydium Sejmiku i Komisji Rolnictwa trudno zgodzić się z twierdzeniem o obniżeniu poziomu wykształcenia mieszkańców wsi. Przecież na wsi oprócz rolników mieszkają ludzie wykształceni. Przewodniczący Tadeusz Łazowski polemizował: - Nie chodzi o to, że na wsi nie mieszkają ludzie wykształceni. A o to, że ciągle jest ich za mało. Delegat Jerzy Szczygielski z Białej Podlaskiej, powiedział że podejmowana uchwała winna być ogłoszona w gazecie regionalnej po to, żeby społeczeństwo wiedziało, że sejmik interesują sprawy związane z rolnictwem. Przewodniczący Łazowski zareagował: - Praktyki ogłaszania uchwał w gazecie nie ma. W biurze przygotowany został komplet uchwał, które zostaną rozesłane do wszystkich gmin. Poseł Tadeusz Ślawecki stwierdził: - Jeżeli ta uchwała chce ujrzeć światło dzienne, musi być sformułowana precyzyjnie i stać się dokumentem pomocnym parlamentarzystom. Ogólne pojęcia utrudniają prace i są różnie interpretowane. Przewodniczący Tadeusz Łazowski polemizował: - Uważam, że należy podtrzymać to, co zostało sformułowane przez prezydium i komisję. Rozbudowanie punktów spowoduje, że będzie to nie uchwała, a opracowanie książkowe. Delegatka Alina Ślawecka zgłosiła wniosek, aby uchwałę odesłać do komisji rolnictwa w celu dokonania poprawek. Senator Henryk Makarewicz - poparł ten wniosek mówiąc, że stwierdzenie "brak stabilnej polityki rolnictwa" jest pojęciem ogólnym i nie trafiającym do ministrów. - Proponuję, aby tę uchwałę jeszcze raz przepracować, jeżeli ma być zauważona przez adresatów. Delegat Dziedzina prosił posłów i senatorów, aby od czasu do czasu brali udział w posiedzeniach komisji rolnictwa, co zapobieże sytuacji takiej jak dzisiaj. Delegatka Genowefa Zięba z gm. Terespol z przekonaniem mówiła, że uchwała jest opracowana dobrze. - Panie pośle Ślawecki, nam rolnikom żyje się coraz gorzej i my to wszystko widzimy i zgłaszamy na posiedzeniach komisji. Uchwała zawiera wszystko, co odczuwają rolnicy. Mamy pretensje do rządu i je kierujemy. Jak do tej pory nasi parlamentarzyści niewiele nam rolnikom pomogli. Uważam, że powinniście czuwać nad tym, aby program rolnictwa był realizowany. Delegatka Władysława Rabel z gm. Kodeń ponowiła wniosek, by uchwałę poprawić. Tadeusz Łazowski postanowił przegłosować projekt. Za przyjęciem uchwały głosowało 32 delegatów, przeciwnych było 4. Jedna osoba wstrzymała się od głosu. Tekst uchwały na str. 40

Informacja z wykonania budżetu za pierwsze półrocze 1995 roku.

Informację z wykonania budżetu Białkopodlaskiego Sejmiku Samorządowego za I półrocze przedstawił Mirosław Kałuski - przewodniczący Komisji Organizacyjno-Budżetowej. Dokonano zmian w budżecie BSS na 1995 r. Uchwała została przyję-

ta jednogłośnie.

Uchwała dotycząca poparcia Sejmiku Samorządowego woj. warszawskiego w staraniach o zakaz rejestracji pojazdów samochodowych - tzw. składaków.

Tadeusz Łazowski przedstawiając projekt uchwały poinformował, że do Sejmiku wpłynął wniosek od komendanta policji w Białej Podlaskiej z prośbą o poparcie przedłożonej uchwały. Komendant motywował wniosek tym, że w ostatnich latach wzrasta nagminnie kradzież samochodów. Kradzione auta są demontowane, a następnie części z nich montowane są w innych samochodach.

Delegat Tadeusz Kulawiec z gm. Rossosz, powiedział m.in.: - Wszyscy wiemy, że samochody są bardzo drogie i wielu ludzi nie stać na zakup nowego, a jedynie remont starego. Jeżeli podejmiemy uchwałę o zakazie rejestracji składaków, to wywołamy wielkie niezadowolenie społeczeństwa. Uważam, że należy zaostrzyć rygory w stosunku do tych którzy składają samochody, a nie wydawać zakazu rejestracji.

Tadeusz Łazowski zareagował: - Przecież wszyscy wiemy, że policja nie ma sił ani środków, aby zapanować nad takim stanem. Nie jest też wyjściem zamknięcie granicy. Natomiast środkiem zaradczym może być to, co zostało zaproponowane.

Józef Dziedzina z gm. Huszlew na to: - Słuchając pana przewodniczącego można wywnioskować, że nie powinniśmy dyskutować na obradach. Nam nie chodzi, aby wszystko było na nie. Proponuję, żeby zbadać jakie zdanie w tej sprawie ma wydział do spraw rejestracji pojazdów. Mam wątpliwość czy po podjęciu takiej uchwały zarejestrują mi samochód, gdy wymienię np. karoserię.

Mieczysław Romanowicz z gm. Czemierniki: - Uważam, że takiej uchwały nie powinniśmy podejmować, a to z tego względu, że samochody są bardzo drogie, ludzi nie stać na zakup nowych, więc remontują stare.

Głos zabrał Ryszard Litwiniuk - zastępca komendanta wojewódzkiego policji: - Mając na uwadze wzrost przestępczości i kradzieży mienia, Komenda Wojewódzka Policji zwróciła się do pana przewodniczącego BSS o poparcie uchwały Sejmiku Warszawskiego w sprawie rejestracji tzw. składaków. Samochody, które są rejestrowane zostaną zalegalizowane. Natomiast w określonym czasie minister transportu i gospodarki morskiej wyda stosowne zarządzenie. Na terenie naszego województwa w 1994 r. zginęło 207 samochodów. Samochody giną, są demontowane i składane jako nowe, a te z kolei rejestrowane w wydziałach komunikacji. Tego problemu nie jest w stanie rozwiązać policja.

Policja zwraca się o poparcie uchwały w sprawie zakazu rejestracji tzw. składaków.

Edward Hołeszek z gm. Hanna zapytał: - Czy po zmianie karoserii lub blotnika samochód stanie się składakiem?

Ryszard Litwiniuk odpowiedział: - wydaje mi się, że wymiana blotnika i karoserii nie oznacza, że powstał nowy samochód.

Jerzy Szczypiński - delegat z Białej Podlaskiej: - Uważam, że podjęcie takiej uchwały jest słuszne i nie będzie w niczym przeszkadzać tym, którzy będą remontować samochody, a to przecież można podrobić. Proponuję aby tę uchwałę odłożyć.

Józef Dziedzina delegat z gm. Huszlew: - Zakaz rejestracji składaków nie zmniejszy kradzieży samochodów. Do zarejestrowania samochodu potrzebny jest numer silnika i podwozia, a to przecież można podrobić. Proponuję aby tę uchwałę odłożyć.

Henryk Makarewicz - senator RP: - Członkowie Senatu dokonali lustracji granic, a wnioski zostały przesłane odpowiednim organom. Temat kradzieży i przemytu samochodów był przedmiotem wielu spotkań z ministrem transportu. Wiele niesprawnych pojazdów porusza się po polskich drogach. W innych krajach stosowane są testy sprawnościowe składanych pojazdów. One bardzo dużo kosztują i to jest bariera na samochody składane. Rozumiem, że troską jest żeby z polskich dróg zniknęły pojazdy niesprawne.

Tadeusz Łazowski dodał - Takie były intencje prezydium. Myślę, że do konkretnych rozstrzygnięć dojdzie na górze. W związku z tym zachęcam, aby tę uchwałę przyjąć. Przynosi ona więcej dobrego niż złego.

Przewodniczący BSS poddał projekt uchwały pod głosowanie. Uchwała została przyjęta jednogłośnie. Tekst na str. 41

Stanowisko w sprawie wniosku mieszkańców wsi Żeszczynka o odłączenie z gminy Sosnówka i przyłączenie do gminy Wisznice.

Do biura BSS wpłynął wniosek wsi Żeszczynka o odłączenie się od gminy Sosnówka i przyłączenie się do gminy Wisznice. Mieszkańcy zebrali stosowne przepisy, dbając o wyłączenie wsi z gminy Sosnówka.

Głos zabrał wójt gminy Sosnówka: - Główne zarzuty stawiane przez reprezentację wsi Żeszczynka radzie gminy w Sosnówce dotyczą niewłaściwej polityki finansowej i inwestycyjnej, przynależności do ZOZ Wisznice, bliższej odległości do Wisznic, lepszego zaopatrzenia, oraz korzystania z usług SKR w Wisznicach. Nie chcę się odnosić do poszczególnych punktów, bo one są śmieszne. Uważam, że są to argumenty ludzi, którzy chcą pokazać swoją siłę i wyższość, a przede wszystkim jest to ingerencja ludzi z zewnątrz. Tutaj w grę nie wchodzi względy merytoryczne, ale ambicjonalne. Na 250 mieszkańców, 30 osób podejmuje decyzję o odłączeniu miejscowości. A potem rada sołecka, czy przedstawiciele sołectwa idą od chałupy do chałupy i w przeróżny sposób zbierają podpisy. Potem zgłosili się oni do pani wójt z Wisznic, aby ich wieś przyłączyć do wodociągowania do Wisznic. Pani wójt odpowiedziała: warunkiem przyłączenia się jest przejście wsi Żeszczynka do gminy Wisznice. Uważam, że tutaj nie odgrywają roli względy merytoryczne, a jedynie ambicjonalne grupy ludzi. To wszystko się zaczęło, kiedy rada gminy podjęła uchwałę wstępną dotyczącą

realizacji II etapu wodociągowni wsi, i Żeszczynka nie została umieszczona w terminarzu wydatków. Mimo tego uważam, że w Żeszczynce zostało zrobione dużo. Powstał ośrodek kultury, ośrodek zdrowia, stacja wodociągowa, sieć telefoniczna, wybudowano drogi, opracowano projekty innych inwestycji.

Przedstawiciel komitetu wiejskiego ze wsi Żeszczynka kontrował: - Wieś jest oszukiwana i wykorzystywana przez władze gminy. Została pominięta przy telefonizacji i kanalizacji. Nie została ujęta przy wodociągach, mimo że spełniała wszystkie warunki. Jeżeli 185 mieszkańców wsi głosuje za przejściem do gminy Wisznice, 10 jest przeciwnych, a 17 wstrzymało się od głosu - to jak wójt może mówić o grupie 20-30 osobowej. Dziś mieszkańcy tej wsi codziennie przychodzą do komitetu i ponaglają żeby szybciej działać w tej sprawie, że nie należy poddawać się. Jeszcze raz pytam dlaczego wójt w ten sposób traktuje naszą wieś.

Przewodniczący rady gminy w Dębowej Kłodzie: - To ja jestem tą osobą, która przewodniczyła zebraniu wiejskiemu. Nie zabierałbym głosu, gdyby pan wójt nie wywołał mnie do odpowiedzi. Dzięki temu, że ja prowadziłem to zebranie, wójt mógł spokojnie wyjść, a nie został wyniesiony. Dlaczego ja to zebranie prowadziłem? Bo tam mieszkam, tam mam swoje gospodarstwo, choć pracuję w innej gminie. Przed przyjęciem przewodnictwa zebrania, sprawdziłem, czy mogę je prowadzić. Przykro jest, że pan wójt mówił tyle nieprawdy.

Radny wsi Żeszczynka: - Nie bardzo jest mi przyjemnie zabierać głos, dlatego że wywodzę się z tej wsi, jestem tam radnym. Uważam, że Żeszczynka ma bezpośrednie powiązanie z gminą Sosnówka. Do szkoły w Żeszczynce chodzą dzieci z sąsiednich wsi i jeżeli Żeszczynka zostanie odłączona od Sosnówki to ucierpią na tym mieszkańcy właśnie tych wsi. Powstanie problem dowożenia dzieci do szkół. Inne powiązania to wspólna parafia, cmentarz i wspólnie z sąsiednimi wsiami budowana droga na cmentarz. Wspólnie płacone są składki za wykonanie tej drogi. Uważam, że nie było żadnej dyskryminacji wsi Żeszczynka. Uważam, że wójt coś dla wsi zrobił. Przy współudziale mieszkańców wybudowano obiekt świetlicy, położono dywanik, jest zrobiony podkład pod asfalt i wiele innych drobnych rzeczy. Jeden prawdziwy powód który został przedstawiony sejmikowi to to, że jest o 2 km bliżej do Wisznicy niż do Sosnówki, a wieś Żeszczynka już od dawna należy do wisznickiego ośrodka zdrowia. Jestem przeciwny odłączeniu się wsi Żeszczynka od gminy Sosnówka.

Ryszard Turyk - delegat z m. Międzyrzecza Podlaskiego: - Uważam, że problem jest bardzo ważny dla gminy Sosnówka. My jako sejmik wydamy tylko opinię w tej sprawie, decyzja należy do premiera. Jestem zwolennikiem pozostania wsi w gminie Sosnówka.

Henryk Makarewicz - senator RP: - Oświadczam, że ze strony władz i mieszkańców Wisznicy nikt nie robił żadnych podchodów i nikt nie składał żadnych obietnic mieszkańcom Żeszczyny.

Tadeusz Łazowski - przewodniczący BSS: - My jako delegaci do sejmiku powinniśmy wznieść się ponad te wszystkie sprawy. Dajcie nam spokój, bo wkrótce

będziemy mieli w 40 gminach taki sam problem. Zmiany przynoszą więcej zła niż korzyści.

Teresa Szpilewicz, wójt gminy Wisznice: = Delegacji z Żeszczynki nie namawiałam do przejścia do gminy Wisznice. Absolutnie nie było żadnych obietnic inwestycyjnych. Jako Wisznice nie możemy jednak powiedzieć Żeszczynce, że jej nie chcemy. Czy wieś Żeszczynka będzie należała do Wisznic zadecyduje premier. Żeszczynka przeprowadziła referendum i nikt z gminy Wisznice przy tym nie pomagał. Zwracam się z prośbą, aby do tego konfliktu nie mieszać gminy Wisznice.

Tadeusz Łazowski przedstawił projekt stanowiska Białkopodlaskiego Sejmiku Samorządowego. Za jego przyjęciem głosowały 32 osoby, wstrzymało się od głosu - 5. *Tekst stanowiska na str. 43*

Wniosek Rady Miejskiej w Białej Podlaskiej o częściowe pokrycie kosztów utrzymania izby wytrzeźwień.

Stanowisko BSS na str. 42

SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODAR- CZA WOJEWÓDZTWA BIAŁSKOPO- DLASKIEGO

w I półroczu 1995 roku

SKRÓT INFORMACJI

**przygotowanej przez Wydział Rozwoju Gospo-
darczego Urzędu Wojewódzkiego w Białej Pod-
laskiej**

PRZEMYSŁ

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług przemysłu (wg klasyfikacji EKD) w I półroczu 1995 r. były niższe (w cenach stałych) od zrealizowanych w tym samym okresie roku ubiegłego o 1,7 %, w tym z działalności produkcyjnej o 2,1 %. Obniżyła się produkcja sprzedana artykułów spożywczych o 15,3 % i produkcja wyrobów z metali (bez maszyn i urządzeń) o 5,4 %. Wzrosła natomiast produkcja sprzedana:

- maszyn i urządzeń o 1,1 %; - mebli o 38,9 %; - wyrobów z innych surowców niemetalicznych o 58,3 %; - produkcja drewna i wyrobów z drewna i wikliny ponad 6 krotnie - odzieży o 33,0 %.

W pierwszym półroczu br. wyprodukowano między innymi:

1. Meble z drewna i wikliny na kwotę	14.3 mln zł.
2. Tkaniny wełniane i wełnopodobne w ilości	559 km
3. Ubiory z tkanin	205 tys. szt.
4. Bielizna domowa	30 tys. szt.
5. Odzież ochronna i robocza	521 tys. szt.
6. Wędliny mięsne i podrobowe	1573 ton
7. Tuszki i przetwory z drobiu	1728 ton

8. Mleko	41791 hl
9. Sery podpuszczkowe dojrzewające	3966 ton
10. Sery twarogowe	920 ton
11. Śmietana i śmietanka	8882 hl
12. Masło	1069 ton
13. Mąka	1976 ton
14. Pieczywo	7362 tony
15. Mieszanek paszowe	21464 tony
16. Wyroby szczerbakiarskie na kwotę	236,6 tys. zł

Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług wyniosły 190,3 mln. zł, z czego przypada na: - działalność produkcyjną 94,8%; - zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę 4,8 %;

- kopalnictwo 0,4 %

Uzyskane przychody z działalności produkcyjnej (wg poprzedniej klasyfikacji statystycznej-przemysł) wynosiły: ogółem 180,3 mln. zł; w tym przypada na: - sektor publiczny 30,4 %; - sektor prywatny 69,6 %;

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w przemyśle w I półroczu br. wynosiło 8963 osoby,

tj. 4,5 % więcej niż przed rokiem. Wg stanu na koniec czerwca 1995 r. przemysł zatrudniał 9059 osób, o 0,8 % mniej niż w maju br.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie pierwszych 6-miesięcy br. wynosiło 563,84 zł, a w czerwcu 645,6 zł. Najwyżej uposażeni są pracownicy produkujący wyroby: - z metali (bez maszyn i urządzeń) - przeciętna płaca sięgała kwoty 723,69 zł. za półrocze, a w czerwcu 795,73 zł.; - artykuły spożywcze - przeciętna płaca w okresie 6 miesięcy br. wynosiła 696 zł., a w czerwcu 912,03 zł. Najniższą przeciętną płacę otrzymywali pracownicy produkujący: - wyroby z surowców niemetalicznych - przeciętnie za 6 miesięcy br. 396,92 zł., a w czerwcu 407,31 zł.; - mebli, przeciętnie w okresie 6 miesięcy br. 463,13., w czerwcu 497,38 zł.

Wyniki finansowe podmiotów gospodarczych objętych badaniem (zatrudniających powyżej 50 osób) w okresie styczeń-maj 1995 r. uległy pogorszeniu. Zasadniczy wpływ na ten stan miały straty na działalności gospodarczej sektora prywatnego, a głównie produkcji artykułów spożywczych.

Wskaźnik poziomu kosztów w tym dziale w okresie styczeń-maj 1994 r. z 97,7 % wzrósł do 102,3 % w analogicznym okresie br., w tym w produkcji art. spożywczych z 88,6 % do 110,2 %.

Wskaźnik rentowności brutto z 7,7 % w 1994 r. (5miesiące) obniżył się do minus 1,5 % w br., w tym produkcja art. spożywczych odpowiednio z 1,1 % do minus 10,2 %.

Wynik finansowy brutto działu przemysł zamknął się stratą w kwocie 2074 tys.

zł., w tym w sektorze prywatnym strata wyniosła 6042 tys. zł., a sektor publiczny uzyskał zysk w kwocie 3968 tys. zł. W produkcji artykułów spożywczych poniesiono stratę w kwocie 7981 tys. zł. Natomiast rentowna była produkcja mebli i odzieży.

Po odliczeniu obligatoryjnych obciążeń na rzecz Skarbu Państwa strata netto zwiększyła się do kwoty 6463 tys. zł. ogółem, w tym w sektorze prywatnym 8636 tys. zł., a w produkcji art. spożywczych 10 060 tys. zł. Spośród 37 przedsiębiorstw objętych badaniem dodatni wynik finansowy brutto i netto wypracowały 24 jednostki.

Wpływ na ujemny wynik finansowy brutto i netto w dziale przemysł miało 13 nierentownych przedsiębiorstw w tym : I. sektora publicznego 3 jednostki: - 1 sekcji kopalnictwo i górnictwo; - 1 sekcji działalność produkcyjna; - 1 sekcji zaopatrzenia w energię elektryczną, gaz i wodę; II. sektora prywatnego 10 jednostek prowadzących działalność produkcyjną w tym: - 4 produkujące art. spożywcze; - 1 produkująca odzież; - 2 produkujące meble; - 3 produkujące inne wyroby.

BUDOWNICTWO

Produkcja budowlano-montażowa realizowana na terenie województwa przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 5 osób w I półroczu br. wyniosła 16 557,9 tys. zł., w tym na sektor publiczny przypada 26,1 %, a prywatny 73,9 %. W porównaniu do I półrocza 1994 r. produkcja wzrosła o 60,4 % (w cenach bieżących), w tym w sektorze publicznym o 20,5 %, w sektorze prywatnym 81,6 %. W końcu czerwca br. w budownictwie pracowało 1859 tj. o 3,6 % mniej niż przed rokiem. W sektorze publicznym zatrudnienie spadło o 10,9 %, a w prywatnym zwiększyło się o 1 %. Przeciętne wynagrodzenie m-czne brutto w budownictwie w I półroczu br. wyniosło 478,82 zł., zaś w czerwcu 546,18 zł. co oznacza wzrost do roku ubiegłego odpowiednio o 34,2 % i o 37,9 %.

Wynik finansowy brutto i netto przedsiębiorstw budowlano-montażowych (za-trudniających powyżej 20 osób) w okresie I - V 1995 r. był ujemny. Spośród 17 przedsiębiorstw objętych badaniem statystycznym (WUS) 7 prowadziło działalność nierentowną (3 z sektora publicznego i 4 z sektora prywatnego). Strata na ich działalności przewyższyła znacznie osiągnięty zysk netto i brutto pozostałych 10 jednostek.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Po kilkuletnim regresie w budownictwie mieszkaniowym w 1995 r. nastąpił wzrost liczby budowanych mieszkań. W pierwszym półroczu br. oddano do użytku 290 mieszkań o powierzchni użytkowej 29,4 tys. m², tj. odpowiednio o 19,3 % i 12,3 % więcej niż przed rokiem. Spółdzielnie przekazały więcej o 18 % mieszkań, zaś indywidualni inwestorzy o 24,1 %. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania od-

danego w br. do użytku ogółem wyniosła 101,3 m², spółdzielczego 60,2 m², indywidualnego 118,9 m². Przeciętny koszt 1 m² powierzchni użytkowej mieszkania wynosi 565 zł (spółdzielcze, komunalne i zakładów pracy). W końcu czerwca br. w budowie były 522 mieszkania (wielorodzinne, spółdzielcze, komunalne, zakładowe) tj. 48,7 % więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku i 4785 indywidualnych budynków mieszkalnych. W I półroczu wydano 309 pozwoleń na budowę indywidualnych budynków.

TRANSPORT

Zapotrzebowanie na usługi transportowe świadczone przez specjalistyczne przedsiębiorstwa zmniejsza się. Transportem samochodowym zarobkowym (o liczbie pracujących powyżej 5 osób) przewieziono w I półroczu br. 169,1 tys. ton ładunków, tj. o 26,7 % mniej niż przed rokiem. Pasażerskim taborom rozkładowym przywieziono 7,3 mln. pasażerów tj. o 34 % mniej niż w pierwszym półroczu 1994 r.

Przedsiębiorstwa transportowe zatrudniły przeciętnie w okresie 6 miesięcy br. 1263 osoby i było to mniej o 4,6 % niż w tym samym okresie ub.r. W końcu czerwca br. pracowało 1247 osób, tj. o 0,6 % mniej niż rok wcześniej. Przeciętna miesięczna płaca w I półroczu wyniosła 612,98 zł. w tym sektorze publicznym 570,91 zł, a w prywatnym 796,63 zł. W porównaniu do r. ub. wzrosła odpowiednio o 28 %, 25,1 %, 44,9 %.

Przedsiębiorstwa transportowe zatrudniające powyżej 5 osób uzyskiwały przychody ze sprzedaży usług (ceny bieżące) 17,6 mln. zł., tj. o 27,8 % wyższe niż przed rokiem. Udział w sprzedaży sektora publicznego stanowi 71,7 %.

Wynik finansowy jednostek transportowych zatrudniających powyżej 20 osób (za okres 5 miesięcy) był ujemny. Spośród 9 przedsiębiorstw objętych badaniem zaledwie 4 jednostki uzyskały wynik finansowy dodatni brutto w tym: 3 sektora publicznego, natomiast wynik finansowy netto 3 w tym 2 sektora publicznego.

HANDEL

W pierwszym półroczu br. sprzedaż detaliczna wyniosła 128,5 mln zł. i wzrosła (w cenach bieżących) o 44,1 % w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku. Sprzedaż detaliczna realizowana przez jednostki produkcyjne wzrosła o 54,7 %, budowlane o 103,7 %, handlowe o 42 %, hotele i restauracje o 247,1 % pozostałe działalności o 99,4 %.

Według specjalizacji branżowej najwyższy wzrost sprzedaży detalicznej w okresie 6 miesięcy br. w porównaniu do analogicznego okresu ub. r. odnotowano w obrotach następującymi art.: - odzież 307,1 %; - produkcji piekarniczo - ciastkarskiej 236,4 %; - paliwa 189,1 %; - pojazdy mechaniczne 127,3 %; - sprzęt rtv i art. agd

82,0 %; - art. ogólnospożywcze 42,0 %; Było to wynikiem z jednej strony zwiększenia zapotrzebowania na niektóre towary, a z drugiej strony wzrostu ich cen.

Sprzedaż hurtowa w I półroczu br. wyniosła 162,1 tys. zł. i wzrosła o 1,6 % w porównaniu do tego samego okresu ubiegłego roku. Obroty hurtu sektora publicznego wzrosły o 17,7 %, a prywatnego o 1,5 %. Udział przedsiębiorstw hurtowych sektora prywatnego w ogólnej sprzedaży hurtu stanowi 98,9 %. W porównaniu do ub.r. w najwyższym stopniu zwiększyła się sprzedaż hurtowa art. żywnościowych, o 116,1 %, paliw, drewna i materiałów budowlanych o 8,4 %, spadła natomiast sprzedaż hurtowa płodów rolnych i zwierząt o 8,1 %, maszyn i sprzętu o 12,5 %.

Wynik finansowy brutto przedsiębiorstw handlowych detalicznych zatrudniających powyżej 20 osób zamknął się stratą w kwocie 514 tys. zł., a zysk netto w kwocie 573 tys. zł.

Natomiast przedsiębiorstwa hurtowe na swojej działalności uzyskiwały zysk brutto w kwocie 2 369 tys. zł. a netto w wysokości 2 264 tys. zł. Spośród 52 jednostek objętych badaniem statystycznym 23 były rentowne w tym 8 podmiotów prowadzących hurt (na 19 ogółem) i 15 prowadzących działalność detaliczną (na 32 ogółem.)

RUCH NA PRZEJŚCIACH GRANICZNYCH

Przejścia graniczne województwa białkopodlaskiego w I półroczu br. obsługiły 355,7 tys. osób, tj. około 20 % więcej niż przed rokiem. Niewątpliwy wpływ na ten stan miał fakt otwarcia w styczniu br. nowego dpg w Sławatyczach.

Średnio dziennie granicę Polski z Białorusią przekraczało 19 661 osób, w tym: - dpg w Terespolu 9705 osób; - dpg w Sławatyczach 2234 osób; - p. kolejowe w Terespolu 7722 osób.

Krajowe służby graniczne w I półroczu br. odprawiły 106 mln osób wjeżdżających i wyjeżdżających z Polski, tj. o 14,8 % więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Z tego 60 % wyjazdów i przyjazdów przypadło na granicę zachodnią, ponad 27 % na granicę południową i ponad 11 % na granicę wschodnią. W porównaniu do I półrocza 1994 r. najwyższy wzrost odpraw miał miejsce na granicy południowej - wzrost o 36 %, wschodniej wzrost o 35,5 %, zachodniej wzrost o 4,3 %.

NAKŁADY INWESTYCYJNE

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw, osób fizycznych, jednostek budżetowych oraz gmin w okresie I półrocza br. wyniosły 31,3 mln. zł. (w cenach bieżących). W porównaniu do I półrocza ub. r. wzrosły o 26,9 %. Nakłady na budynki i budowle w porównaniu do ub.r. wzrosły o 36,1 %, natomiast zakupy inwestycyjne były wyższe o 11,5 %. Nakłady sektora publicznego wzrosły o 25,7 %, a prywatnego o 28,6 %. Gros nakładów inwestycyjnych przypada na miasta - 78,4 %, w tym budynki i budowle -

75,5 %, budynki mieszkalne - 99,3 %, maszyny i urządzenia - 91,4 %, środki transportu - 84,4 %.

W okresie styczeń - czerwiec br. rozpoczęto 76 inwestycji o wartości kosztorysowej 20 399,4 tys. zł.

SAMORZĄD LOKALNY A PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

(na kanwie badań opinii przedsiębiorców w jednym z miast województwa białkopodlaskiego)

Prowadząc badania nad problemami i rozwoju przedsiębiorczości w małych ośrodkach miejskich - w tym w jednym z miast - siedzib gmin województwa białkopodlaskiego - zespół Spółdzielczego Instytutu Badawczego zainteresowany był między innymi zagadnieniem oceny władz gminy przez mieszkańców z punktu widzenia działań tych władz na rzecz wspierania drobnych przedsiębiorstw. Jak wskazują bowiem liczne doświadczenia krajowe i zagraniczne, kluczową rolę w stymulowaniu "small-businessu", obok aktów normatywnych i ogólnopaństwowej polityki gospodarczej, odgrywają właśnie działania na szczeblu lokalnym. Stwarzają one warunki, a często przede wszystkim atmosferę, ułatwiające podejmowanie działalności gospodarczej, a następnie jej efektywne prowadzenie. Najbardziej bowiem nawet sprzyjająca "small-businessowi" polityka państwa załamać się może na poziomie gminy, gdy nie zostanie tam "przedłużona" o konkretne działania lokalnych władz. I odwrotnie, te właśnie władze samorządowe - posiadające w obecnym systemie prawnym znacznie uprawnienia do podejmowania decyzji dotyczących drobnego handlu czy wytwórczości - doprowadzić mogą do kwitnącego rozwoju swego terenu, nawet "nie czekając" na wytyczne płynące z góry, jak to miało miejsce w okresie realnego socjalizmu, a czego nawyki w znacznym stopniu przetrwały do dziś.

Chcąc odpowiedzieć zatem na pytanie, w jaki sposób samorząd terytorialny wspiera działalność małych przedsiębiorstw, można oczywiście analizować z punktu widzenia prawnego i ekonomicznego konkretne posunięcia tych władz i ich skutki w sferze gospodarczej. Nie mniej ważna jest jednak analiza społecznej oceny owych posunięć, którą wskazuje, jak są one postrzegane przez samych zainteresowanych, a więc świadczy o ich społecznej efektywności. Opinie władz o kreowanej przez siebie polityce i wzmiankowane oceny mogą się nieraz, jak wskazuje doświadczenie, znacznie różnić.

W badanych przez zespół SIB 10-tysięcznym mieście zarejestrowane są (dane na koniec 1994 roku) 682 podmioty gospodarcze - spółki cywilne bądź osoby fizyczne; jest tu także 14 spółek z o.o. Pośród nich wszystkich ok. 43 % działa w dziedzinie

handlu, 39 % usług , 8 % transportu i po 5 % gastronomii i produkcji (niektóre oczywiście mogą łączyć np. handel z usługami itp.). Badaniami objęto 180 właścicieli (głównych współwłaścicieli) tych firm, praktycznie wszystkich aktualnie działających, których udało się odnaleźć i którzy zgodzili się udzielić odpowiedzi ankieterom.

Jak zatem ci drobni biznesmeni oceniają lokalną politykę na rzecz wspierania działalności ich własnych i podobnych małych przedsiębiorstw? Ocena ta nie wypada zbyt różowo. Tylko 6,1 % respondentów stwierdziło, że władze miejskie i gminne wspierają taką działalność, podczas gdy 63,3 % odpowiedzi brzmiało negatywnie, a 30,6 % badanych nie umiało udzielić odpowiedzi. Ocena ta wypadła nieco korzystniej w przypadku przedsiębiorców "ekspansywnych" (tzn. tych, którzy deklarowali, że zamierzają rozwijać swoją firmę - była ich tylko prawie dokładnie połowa): pozytywnych odpowiedzi było wśród nich 9,0 % wobec 3,3 % u "nieekspansywnych" i niezdecydowanych. Podobnie miało miejsce wśród tych, którzy ostatnio inwestowali w swoje przedsiębiorstwo (8,8 % wobec 2,6 % wśród tych, którzy nie inwestowali).

W niewielkiej grupie oceniającej pozytywnie politykę samorządu terytorialnego najczęściej indagowanych podkreśliło, iż pobierają one nie za wysokie podatki (łącznie 5 osób) oraz, że podejmują szybko decyzje (4 osoby). Ponadto przypominano, że władze zmodernizowały sieć łączności i dbają o jej sprawność (3 osoby), że w gospodarce nieruchomościami uznają pierwszeństwo potrzeb miejscowych firm (2 osoby) , że pobierają niskie opłaty targowe czym przyciągają kupców (też 2 osoby), wreszcie, że zorganizowały poradnictwo prawne i informację dla przedsiębiorstw .

Bardziej interesująco przedstawia się rozkład zarzutów adresowanych do lokalnych władz, które wymieniali - przypomnijmy - aż prawie dwie trzecie respondentów. Co piąty spośród tych ostatnich stwierdzał, że władze nie zgłaszają żadnych propozycji w zakresie wspierania "small-businessu" , ani nie odpowiadają na inicjatywy samych przedsiębiorców; po przeszło 10 % skarżyło się, że na każdą decyzję trzeba czekać tygodniami, że czynsze za lokale użytkowe pobierane są według najwyższej możliwej stawki oraz że władze niechętnie udzielają informacji. Nieco mniej osób zarzucało zbyt wysokie podatki lokalne, wreszcie w pojedynczych przypadkach wspomniano skłonność do nadmiernych kontroli oraz popieranie firm spoza gminy.

Przy surowej ocenie przez ogół polityki władz lokalnych interesujące było także sprawdzenie co przedstawiciele miejscowego "small-businessu" mają konkretnego do zaproponowania, jak widzą możliwości realnego wpływu tych władz na życie gospodarcze swych gmin. Postawiono im w związku z powyższym dwa pytania: "*Gdyby dzisiaj został(a) Pan(i) burmistrzem , co zrobił(a) by Pan(i) dla rozwoju swojego miasta ?*" oraz "*A co zrobił(a) by Pan(i) dla wsparcia rozwoju miejscowego biznesu ?*". Pierwsze z nich okazało się łatwiejsze do odpowiedzenia; uczyniło to 57,4 % osób, podczas gdy na drugie potrafiło odpowiedzieć tylko 42,2 %. W pierwszym przypadku najczęściej wymieniano ogólnikowo zwalczanie bezrobocia (29,4 % odpowiedzi), zajęcie się sprawami komunalnymi i telekomunikacją (26,1 %), ochroną środowiska (19,4 %), sprawami społecznymi (oświata, a także bezpieczeństwem - 12,2 %); spora-

dycznie wspomniano o sprawach mieszkań komunalnych i zwalczaniu biurokracji (po 1,1 %). W drugim przypadku zdecydowanie na naczelnym miejscu znalazło się działanie na rzecz polepszenia sytuacji finansowej drobnych przedsiębiorców poprzez obniżenie podatków lokalnych, czynszów za lokale i udzielanie ulg inwestycyjnych (łącznie 48,7 %), na drugim miejscu działania integracyjno - informacyjne wobec przedsiębiorców (30,2 %), na trzecim udzielanie preferencji w sprzedaży gruntu czy udzielaniu kredytów (22,4 %), wreszcie dopiero na czwartym opracowanie strategii rozwój gminy (14,5 %). W odrębnym punkcie, w którym o to zapytywano, 37,2 % respondentów stwierdziło, że Zarząd Miasta i Gminy powinien prowadzić własną działalność gospodarczą, 20,6 % była temu przeciwna, a 42,2 % nie potrafiła wyrazić opinii.

Przytoczone powyżej liczby w zasadzie nie wymagają komentarza. Warto je jednak skonfrontować z innymi obserwacjami poczynionymi przez realizatorów badań. Przede wszystkim więc rozmowy z przedstawicielami miejscowych władz - wydają się oni być zadowolonymi ze swej polityki wspierania przedsiębiorczości. Istotnie, podatki lokalne uchwalone przez Radę są niskie, niskie są również czynsze za lokale użytkowe będące własnością komunalną. Pomogło to z pewnością w utworzeniu szeregu drobnych firm, zwłaszcza handlowych czy usługowych, pomogło w jakimś stopniu, wraz z innymi prowadzonymi działaniami, przyczynić się do zwalczania problemu bezrobocia, które dotknęło badane miasto po zamknięciu czy redukcji zatrudnienia w dużych zakładach. Tworzący się w mieście nowy system gospodarki jest jednak "ekonomia przetrwania", a nie "ekonomia rozwoju". Podejmowane przez ludzi działania gospodarcze mają charakter doraźny, nie są nastawione na ekspansję, niewielu nawet respondentów deklarowało chęć przekazania swego "interesu" dzieciom. Skąd niewielkie zaangażowanie w swoje firmy, ale i słaba znajomość reguł biznesu, marketingu, zarządzania; powszechny wreszcie brak wyobrażeń, co można by uczynić dla polepszenia czy to ogólnej sytuacji miasta czy dla wsparcia miejscowej przedsiębiorczości. Ci, którzy takie wyobrażenia posiadali, w zasadzie przytaczali na pierwszych pozycjach identyczne działania, jakie już były realizowane przez lokalny samorząd, stosunek do którego był skądinąd krytyczny. Istnieje tu zapewne więc brak komunikacji między samorządem a mieszkańcami. Kluczowe wydaje się rozszerzenie działalności informacyjno - integracyjnej władz lokalnych wobec przedsiębiorców (był to zresztą jeden z postulatów badanych) i wobec osób, które chciałyby coś dla miasta uczynić. Jak zaobserwowała jedna z realizatorek badań, *"Mieszkańcy mają świadomość braku orientacji, ale mają też chęci to zmienić. Nikt jednak, żadna instytucja nie wychodzi im na przeciw, ani państwo, ani samorządy terytorialne. Respondenci często wspominali, że dużo by zrobili dla miasta, dla siebie, gdyby mieli okazję. Chętnie założyliby fundację, ale nie wiadomo jak to zrobić. Zrzeszaliby się, organizowali, jak mówią, bo taka jest potrzeba, żeby sobie pomagać. Przystępowaliby do cechów czy innych organizacji, żeby chronić własne interesy. Respondenci często mówili o tym, że przy-*

dalby się ktoś w Urzędzie Miasta, kto miałby siłę i ochotę, żeby coś zrobić”.

Pole do działania dla samorządu lokalnego jest zatem wciąż jeszcze ogromne. Poza pomocą w rozwiązywaniu bieżących problemów finansowych, preferencyjną polityką podatkową, niezbędną jest pomoc w postaci mniej lub bardziej sformalizowanych szkoleń, doradztwa, a czasem tylko udzielania informacji czy podsuwania pomysłów. Wydaje się zresztą, że mogłyby odegrać tu znacznie aktywniejszą rolę i inne działające na terenie województwa organizacje gospodarcze i społeczne, a przede wszystkim samorząd gospodarczy.

ADAM PIECHOWSKI

**Autor jest starszym specjalistą w Spółdzielczym Instytucie Badawczym.*

* * *

RYNEK PRACY W WOJEWÓDZTWIE BIALSKO- PODLASKIM

Zachodzące w Polsce od 1990 r. głębokie zmiany i przekształcenia gospodarcze wywierają ogromny wpływ na rynek pracy. Również w województwie białkopodlaskim, wśród wielu niekorzystnych zjawisk towarzyszących transformacji ustrojowej wystąpił gwałtowny spadek zatrudnienia i pojawiło się bezrobocie.

W sektorze publicznym w porównaniu ze stanem z dnia 31 grudnia 1989 r. nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia o 12.128 osób (dane na 31 grudnia 1994 r). Przyrost zatrudnienia w sektorze prywatnym jest jednak zbyt mały, by zrekompensować ubytek miejsc pracy w sektorze publicznym, które istniały do 1990 r. Liczba bezrobotnych rejestrujących się w rejonowych urzędach pracy narastała lawinowo w dwóch pierwszych latach transformacji. W 1990 roku bezrobocie w województwie osiągnęło wielkość 9.310 osób, pod koniec 1991 r. - 15.408 osób. Najwyższe bezrobocie w województwie zanotowane 30 czerwca 1994 r, kiedy to wynosiło 22.654 osoby, tj. 14,1 % ludności czynnej zawodowo, a wobec zatrudnionych poza rolnictwem indywidualnym 32,9 %. Zahamowanie wzrostu bezrobocia nastąpiło pod koniec 1994 r. Wtedy też zaczęło ono systematycznie spadać. Stan bezrobocia na 30 czerwca br. na terenie wg. miast i gmin województwa przedstawia załącznik. Korzystny trend w zmniejszaniu bezrobocia trwa w województwie nadal, z wahnięciem w czerwcu, lipcu i sierpniu, kiedy nastąpił sezonowy wzrost bezrobotnych związany z rejestracją tegorocznych absolwentów w liczba 3146 osób.

Stopa bezrobocia obliczona przez Główny Urząd Statystyczny wyniosła dla województwa białkopodlaskiego pod koniec czerwca 1995 r. 13,7 % - dla kraju 15,1 % . Wskaźnik liczby bezrobotnych do zawodowo czynnych poza rolnictwem indywidualnym wyniósł 34,6 % , - dla kraju 23.7 %. Wskaźniki te dają województwu 10

pozycje w kraju.

STOPA BEZROBOCIA DLA POSZCZEGÓLNYCH REJONOWYCH URZĘDÓW PRACY PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

Rejonowy Urząd Pracy	Stopa bezrobocia do ludności czynnej zawodowo	Stopa bezrobocia do osób zawodowo czynnych poza rolnictwem indywidualnym
Biała Podlaska ¹	12,2%	26,1%
Łosice	14,4%	50,1%
Międzyrzec Podlaski	17,7%	43,4%
Parczew	14,3%	41,4%
Radzyń Podlaski	14,7%	45,4%

Bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych. Osoby do 35 roku życia stanowią około 70% bezrobotnych. Wśród bezrobotnych dużą grupę (około 8% ogółu) stanowią absolwenci różnego typu szkół. Młodzi ludzie zamiast do pierwszej pracy, będącej początkiem kariery zawodowej, trafiają do rejestrów bezrobotnych w urzędach pracy. Rozpoczynanie samodzielnego życia od statusu bezrobotnego wyciska piętno na przyszłości tych ludzi, podważa ich zaufanie do siebie i do społeczeństwa, często prowadzi do kolizji z prawem. Niepokojącym jest tzw. bezrobocie długotrwałe. Obecnie ponad 40% ogółu bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy. Osoby te nie pobierają zasiłków dla bezrobotnych.

Wojewódzki Urząd Pracy kierując środki z Funduszu Pracy przeznacza je w głównej mierze na zasiłki dla bezrobotnych oraz na aktywizację zawodową osób długotrwałe pozostających bez zatrudnienia. Fundusz na aktywizację zawodową w powiązaniu ze środkami własnymi gmin pozwala na tworzenie miejsc pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych.

W organizację robót publicznych zaangażowanych było w 1994 roku 26 gmin województwa białkopodlaskiego. Decydującym członkiem był tu przede wszystkim potencjał finansowy samorządów, pozwalający na działalność inwestycyjną. Dobrze zorganizowane roboty publiczne dały wielu gminom możliwość zwiększenia frontu inwestycji, a tym samym powiększenia zasobów gminy, przy jednoczesnej możliwości przynajmniej częściowego rozwiązania problemów materialnych osób pozostających bez pracy.

Najwięcej robót publicznych organizowano w ramach inwestycji związanych z budownictwem i drogownictwem. Roboty budowlane realizowane są w zakresie bu-

downictwa komunalnego i użyteczności publicznej i polegają na : budowie, rozbudowie bądź adaptacji szkół, ośrodków zdrowia, domów kultury. Roboty drogowe dotyczyły: budowy dróg, chodników, parkingów.

Roboty publiczne organizowano również w ramach inwestycji ekologicznych tj. przy budowie oczyszczalni ścieków, kanalizacji, wodociągów, gazociągów, wysypisk śmieci.

Wszystkie wyżej wymienione zadania Fundusz Pracy pokrył w wysokości około 17 % ich wartości.

Korzystne trendy, jakie ostatnio obserwujemy na rynku pracy, nie wyeliminowały wielu zagrożeń, a często w niedostatecznym stopniu je złagodziły. Zmniejszenie liczby bezrobotnych wynika zarówno z osiąganego z wielkim trudem rozwoju gospodarczego, samej aktywności bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia, włączenia się w ten problem rejonowych urzędów pracy.

Pozwalam sobie wyrazić nadzieję, że bezrobocie i związane z nim problemy społeczne pozostaną również w zainteresowaniu władz samorządów lokalnych.

HALINA ŁADNIAK
DYREKTOR
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY

STAN BEZROBOCIA NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WEDŁUG GMIN (NA 30 CZERWCA) 1995 R

Miasta i gminy	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych		w tym bezrobotni													w wieku	
			absolwenci		dotychczas pracujący		zwolnieni z przycz. dot. zakładu pracy		nie posiadający prawa do zasiłku		pozostający bez pracy						
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	do 6 m-cy	6-12 m-cy	pow.12 m-cy	18-44 lat	powyż 44 lat		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
m. Biała Podl.	3 697	2 036	523	295	2 642	1 460	26	8	1 861	1 086	1 461	804	1 432	3 301	396		
g. Biała Podl.	755	419	90	61	531	300	6	2	335	207	284	170	301	693	62		
g. Hanna	186	94	20	14	116	48	9	6	74	47	74	41	71	176	10		
g. Janów Podl.	387	181	47	21	251	121	3	0	184	87	147	91	149	352	35		
g. Kodeń	255	132	34	22	176	84	17	6	114	75	107	70	78	238	17		
g. Konstantynów	226	126	24	16	145	82	2	1	119	72	74	44	108	202	24		
g. Leśna Podl.	256	140	25	19	163	84	2	1	119	89	102	55	99	244	12		
g. Łomazy	330	166	39	32	211	96	3	1	149	94	132	76	122	303	27		
g. Piszczac	447	211	32	20	303	139	2	2	176	106	176	123	148	416	31		
g. Rokitno	174	102	22	17	117	68	0	0	84	56	73	38	63	168	6		
g. Rossosz	131	67	17	10	77	40	1	0	64	38	39	39	53	126	5		
g. Sławatycze	172	83	17	7	113	50	8	7	69	40	69	50	53	150	22		
g. Sosnowka	110	59	14	8	54	27	4	4	63	40	38	21	51	103	7		
m. Terespol	377	204	44	26	268	137	11	10	211	129	146	88	143	337	40		
g. Terespol	391	204	39	17	253	132	14	12	183	109	129	120	142	363	28		
g. Tucznia	183	95	26	17	106	48	2	0	78	53	73	47	63	175	8		
g. Wisznice	321	157	42	30	179	77	19	7	160	84	115	60	146	307	14		
g. Zalesie	252	124	31	16	162	77	2	0	115	70	101	61	90	242	10		
RUP Biała Podl.	8 650	4 600	1 086	648	5 867	3 070	131	67	4 158	2 482	3 340	1 998	3 312	7 896	754		
m. Łosice	670	333	115	64	381	192	83	63	420	224	274	97	299	590	82		
g. Łosice	283	149	41	27	111	70	37	20	173	103	98	55	130	260	21		
g. Huszlew	222	108	21	10	118	54	22	16	132	71	53	36	133	213	9		
g. Kornica	383	185	43	26	157	87	36	19	245	122	111	49	223	373	10		
g. Olszanka	197	99	20	13	96	48	24	18	130	75	51	28	118	188	5		
g. Platerów	441	224	47	28	284	139	53	38	284	164	114	61	266	414	26		
g. Samaki	447	215	49	27	268	113	51	36	273	144	73	80	294	404	38		
RUP Łosice	2 643	1 313	336	195	1 415	703	306	210	1 657	903	774	406	1 463	2 442	191		

NA GRANICY WSCHODU I ZACHODU

*Mam przyjemność przedstawić
Państwu najmłodszą - bo zaledwie
z 3-letnim stażem - gminę w woje-
wództwie białskopodlaskim.*

*Wójt Gminy Terespol
Krzysztof Iwaniuk*

Gmina Terespol położona jest na wschodnim krańcu wojewódz-
twa białskopodlaskiego. Zajmuje powierzchnię 141 km i liczy 7,7 tys.
mieszkańców.

Z Zachodu na Wschód przecinają ją dwa ważne międzynarodowe szlaki komu-
nikacyjne:

- droga E-30 łącząca Berlin z Moskwą,
- linia kolejowa E-20 z Paryża do Moskwy.

To położenie gminy przy głównych szlakach komunikacyjnych Wschód - Za-
chód, sprawiło, że powstała tutaj rozbudowana infrastruktura transportowo-przeła-
dunkowa i tranzytowa.

Sklada się na nią infrastruktura graniczna - tj. trzy przejścia graniczne w tym:
dwa drogowe

- osobowe w Terespolu (obsługujące ponad 3 tys. samochodów osobowych na dobę),
- towarowe w Kukurykach (obsługujące blisko 900 samochodów TIR na dobę) i kole-
jowe w Terespolu.

Jednym z elementów ww. infrastruktury transportowo-przeładunkowej jest "Su-
chy" Port Przeładunkowy PKP w Małaszewiczach.

Jest to baza, umożliwiająca przeładunek blisko 23 tys. ton towarów na dobę, w 5-ciu specjalistycznych terminalach kolejowych w rozmaitych konfiguracjach transportowych, będąca jednocześnie największym zakładem pracy w województwie białoskopodlaskim.

Obecnie baza ta jest systematycznie unowocześniana, tak aby sprostać zwiększającemu się zapotrzebowaniu na usługi towarowo-przeładunkowe w rosnącej wymianie towarowej między Wschodem a Zachodem, a także dzięki temu, że wiedzie stąd najkrótsza droga lądowa z Europy na Daleki Wschód.

W pobliżu "Suchego" Portu Przeładunkowego w Małaszewiczach znajduje się baza przeładunkowa Centrali Produktów Naftowych, nosząca nazwę Zakład Gospo-

darki Produktami Naftowymi Nr 9. Jest to największa baza paliwowa CPN na wschodniej granicy.

Można w niej przeładować w ciągu doby 3 tys. ton produktów naftowych. Przepompowanie dużej cysterny będzie trwało tylko 8 minut.

Zakres usług oferowanych przez bazę CPN obejmuje: przepompowywanie paliwa z cystern szerokotorowych do standardowych europejskich, magazynowanie paliwa w zbiornikach bądź też przepompowywanie paliwa do auto cystern.

Dysponujący ogromnymi możliwościami zakład ma szansę stać się ważnym czyn-

nikiem umożliwiającym rozszerzenie wymiany towarowej między Wschodem a Zachodem.

Gmina Terespol oferuje potencjalnym inwestorom szereg terenów inwestycyjnych położonych w pobliżu szlaków komunikacyjnych, sieci wodociągowej, linii światłowodowej itp.

Biorąc pod uwagę ww. czynniki wpływające na atrakcyjność terenu gminy Terespol z punktu widzenia inwestycji związanych z transportem, magazynowaniem, przetwarzaniem, konfekcjonowaniem itp., Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 24 marca 1993 r. ustanowiła Wolny Obszar Celny w gminie Terespol, położony w Małaszewiczach Małych.

W celu poszerzania zakresu atutów przemawiających za inwestowaniem na tym terenie, Rada Gminy podjęła uchwałę, która wprowadza ulgi w podatku od nieruchomości od budynków i budowli, w stosunku do podmiotów, które zainwestują kapitał o określonej wysokości.

Na terenie Wolnego Obszaru Celnego Małaszewicze preferowana jest działalność produkcyjna, usługowa i handlowa, z wyłączeniem handlu detalicznego. Zabronione są przedsięwzięcia z użyciem przestarzałych technologii zanieczyszczających środowisko, niezgodne z prawem polskim lub wnioskiem o utworzeniu WOC.

W chwili obecnej funkcjonuje I etap Wolnego Obszaru Celnego, na którym znaj-

dują się Zakłady Mięsne Polish Farm Meat Sp. z o.o.

Na terenie Wolnego Obszaru Celnego zlokalizowana jest również baza przeładunkowa gazu płynnego firmy GASPOL S.A.

Stanowić ona będzie dopełnienie infrastruktury transportowo-przeładunkowej w zakresie specjalistycznych terminali przeładunkowych.

W końcowej części wschodniego odcinka planowanej autostrady A-2 powstaje terminal drogowy do obsługi pojazdów ciężarowych TIR, jadących trasą Wschód - Zachód.

Na powierzchni ponad 50 ha, dokonywane będą odprawy celne, usługi serwisowe w zakresie napraw pojazdów. Znajdą tu miejsce hotele, restauracje, bary, banki, towarzystwa ubezpieczeniowe, firmy spedycyjne i inne związane z obsługą ruchu transgranicznego.

W br. środki rządowe przyznane na tę inwestycję /nota bene będzie to największa inwestycja w województwie białskopodlaskim/ sięgają kwoty 29 mld, starych złotych, tak że pierwsze prace ziemne rozpoczną się jeszcze w tym roku. Przewiduje się zakończenie budowy terminalu za dwa lata.

Gmina ze swojej strony, prowadzi działania, które pozwoliłyby odrobić zaległości cywilizacyjne i dojść do standardów uznawanych powszechnie za obowiązujące w zakresie infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej, telekomunikacyjnej, oświetleniowej itd.

W 1992 roku został generalnie rozwiązany problem telefonizacji gminy. Wykonano 150 km linii telefonicznej, postawiono 7 central telefonicznych i podłączono 778 numerów abonenckich, także obecnie blisko 40 gospodarstw domowych posiada telefon.

Budowany światłowód do Moskwy przez teren gminy Terespol oraz istniejące urządzenia telefoniczne dały podstawę do dalszego podążenia za światem w dziedzinie telefonizacji.

W 1996 r. będzie zamontowana centrala elektroniczna w Terespolu oraz 4 centrale elektroniczne na terenie gminy Terespol.

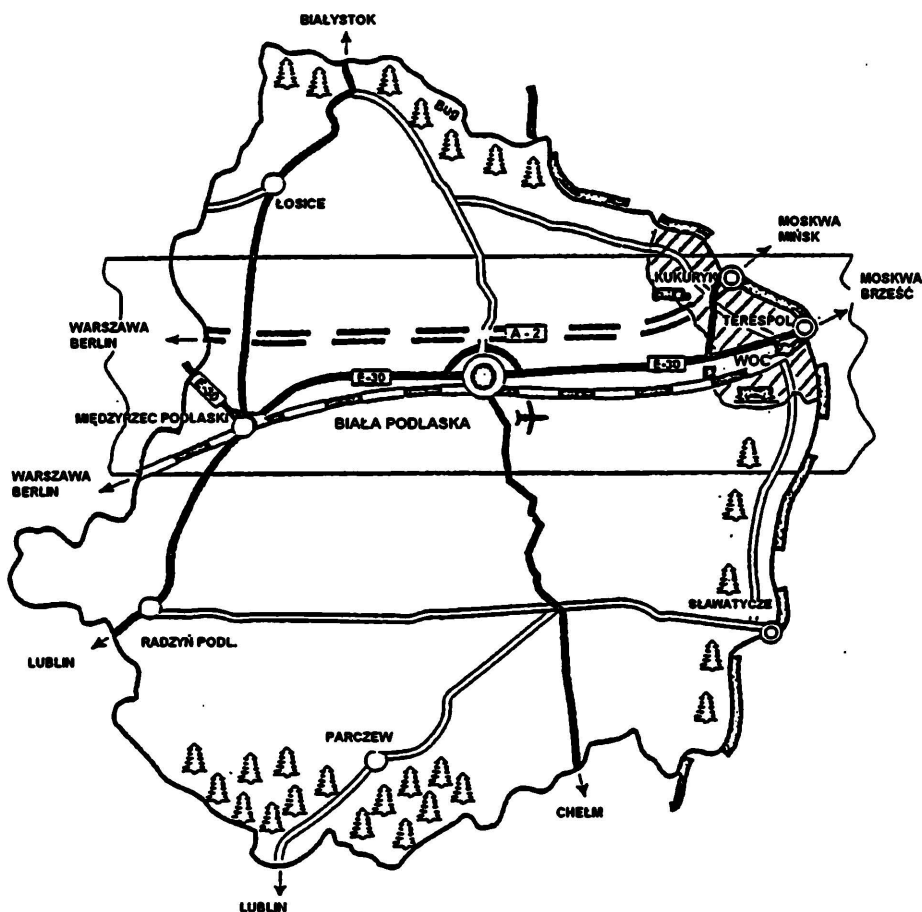
Linia światłowodowa do Małaszewicz przejdzie przez teren WOC w wybudowanej kanalizacji, umożliwiającą w perspektywie swobodne przyłączenie się podmiotów prowadzących tu określoną działalność gospodarczą, bądź przyszłych inwestorów do 200 numerowej centrali elektronicznej na terenie WOC.

Inna nitka światłowodna zostanie skierowana m.in. do centrali w Koroszczynie, a tym samym do Terminalu Koroszczyn - Kukuryki.

Zmodernizowana hydrofornia w Koroszczynie pozwala na uzyskanie $90 \text{ m}^3 / \text{h}$ wody i to wody pochodzącej z pokładów jurajskich.

W ostatnich trzech latach, kiedy to była zwodociągowana jedna wieś, wybudowaliśmy ok. 70 km sieci wodociągowej i wykonaliśmy wspólnie z komitetami 1010 przyłączy. Dziś już teren, gdzie mieszka ponad 2/3 mieszkańców, jest uzbrojony w

WOJEWÓDZTWO BIALSKOPODLASKIE

wodociąg komunalny.

Dzięki automatyzacji i stosunkowo dużym rezerwom wody i wprowadzeniu procesu odżelaziania, cały teren gminy a także niektóre miejscowości sąsiednich gmin, oraz Wolny Obszar Celny i Terminal Koroszczyn - Kukuryki, korzysta bądź będzie w

najbliższym okresie zasilany z tego ujęcia.

W międzyczasie rozwiązany został problem oświetlenia ulicznego. Aktualnie gmina jest jedyną w województwie, która konserwuje własnych pięćset lamp sodowych oświetlających drogi na terenie gminy.

Podkreślenia wymaga systematyczne podnoszenie zdolności bojowej OSP z Nepi. Systematycznie za wodociągiem wyposaża się sołectwa w węże strażackie oraz przeprowadzane są szkolenia chętnych do walki z ogniem.

Nie bez znaczenia jest sprawa ochrony środowiska w gminie, której koordynatorem jest Gospodarstwo Pomocnicze Urzędu Gminy. Jednym z elementów dbałości o nie jest wprowadzony w życie program zorganizowanego wywozu śmieci, który obejmuje m.in. dotowanie zakupu koszy oraz systematyczny ich wywóz ze wszystkich miejscowości w gminie, ulgi podatkowe, a w dalszej perspektywie selektywną zbiórkę odpadów.

Ponadto gmina bierze bardzo czynny udział w organizowanych akcjach "Sprzątania Świata - Polska".

Systematycznie modernizowana jest jedyna baza noclegowa gminy, jaką jest Kamping w Kobylanach oraz wybudowane w bezpośrednim sąsiedztwie bezpieczne kąpielisko.

Nasza praca w najbliższych latach oprócz wyposażania nowych miejscowości w elementarną infrastrukturę skierowana jest również na jak najlepsze przygotowanie się na wejście Polski do struktur Unii Europejskiej, kiedy to granica na Bugu stanie się granicą Europy. Jest to nam o tyle łatwiejsze, że robimy to wspólnie z firmami, które w swoich działaniach tę perspektywę uwzględniają. I pomimo że proces ten nie przebiega bezproblemowo to od powstania samorządu nie została zachwiana wiara w sukces w przyszłości. Konsekwentnie staramy się realizować istotę powstania samorządu terytorialnego, jaką jest rozwój lokalny.

R E G U L A M I N

DOFINANSOWANIA BUDOWY DRÓG WIEJSKICH

ZE ŚRODKÓW FUNDACJI

EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROZWOJU WSI POLSKIEJ

- COUNTERPART FUND

1. Zakres przedmiotowy dotowania dróg wiejskich może obejmować jedynie przedsięwzięcia związane z :

1.1. budową i modernizacją wiejskich dróg zwirowych, żuźlowych itp.

1.2. utwardzaniem nawierzchni dróg wiejskich (asfalt, bruk, kostka itp.)

Wyklucza się dotowanie dróg szerszych niż 6 m i dłuższych niż 5000 m oraz dróg wojewódzkich i innych tranzytowych mających charakter ponadgminny.

2. O dotację ubiegać mogą się wyłącznie Wiejskie Komitety Społeczne.

3. Wnioskodawca może ubiegać się o dotację po spełnieniu następujących warunków:

3.1. inwestycja realizowana jest zgodnie z dokumentacją techniczną, zatwierdzoną przez Urząd Rejonowy,

3.2. zaawansowanie rzeczowo-finansowe inwestycji nie może być niższe niż 80% , co powinno być potwierdzone na wniosku o dotację przez Wójta (Burmistrza) Urzędu Gminy i Kierownika Urzędu Rejonowego,

3.3. termin zakończenia inwestycji nie może być dłuższy niż 9 miesięcy,

3.4. inwestycja jest finansowana co najmniej w 50 % przez budżet gminy, co musi być uwiarygodnione uchwałą budżetową.

Wysokość dotacji ze środków Counterpart Fund nie może przekroczyć 20% wartości inwestycji, a w kwocie bezwzględnej nie może przekroczyć 100 tys. zł. W przypadku dużej liczby wniosków przekraczających możliwości finansowe Counterpart Fund, dodatkowym kryterium selekcji wniosków będzie m.in. wysokość stopnia zaawansowania ponad wymagane 80%, znaczenie inwestycji dla społeczności lokalnej, ilość gospodarstw rolnych zlokalizowanych bezpośrednio w rejonie budowanej drogi i korzystających z niej. W pierwszej kolejności rozpatrywane będą wnioski o dofinansowanie dróg nieasfaltowych, tj. zwirowych, żuźlowych itp., zgodnie z pkt.1.1. niniejszego regulaminu.

4. Podstawą ubiegania się o udzielenie dotacji jest starannie wypełniony i potwierdzony wniosek wg. załączonego wzoru uzupełniony następującymi wymaganymi niniejszym regulaminem załącznikami takimi jak:

4.1. pozwolenie na budowę drogi wydane przez Urząd Rejonowy,

4.2. zbiorcze zestawienie kosztów budowy drogi potwierdzone przez Wójta (Burmistrza) gminy oraz Kierownika Urzędu Rejonowego,

4.3. zdjęcia wykonanych prac na danym odcinku,

4.4. mapka pokazująca lokalizację drogi,

4.5. bankowa karta wzorów podpisów z numerem konta bankowego komitetu.

4.6. regulamin (statut) określający zasady tworzenia i funkcjonowania komitetów społecznych w gminie wraz z dokumentem potwierdzającym rejestrację komitetu.

Wnioski niekompletne, niestarannie wypełnione, pozbawione załączników i przekonywującego uzasadnienia oraz składane przez podmioty nieuprawnione nie będą rozpatrywane i będą zwracane. Konieczne uzupełnienia i poprawki do wniosku muszą być zrealizowane w terminie 30 dni od daty zawiadomienia. Wnioski nie skorygowane w tym terminie nie będą rozpatrywane i będą zwracane wnioskodawcy.

5. Z każdej otrzymanej dotacji beneficjenci muszą złożyć w wyznaczonym terminie szczegółowe rozliczenia z jej wykorzystania, przy czym otrzymane środki mogą być wykorzystane wyłącznie na cele określone we wniosku o dotację.

6. Wszystkie wnioski o dotację podlegają ocenie i weryfikacji, formalnej i merytorycznej, przez właściwy zespół pracowników Counterpart Fund, który dokonuje ich wstępnej selekcji w aspekcie spełniania wymaganych kryteriów dotowania.

7. Decyzje o przyznaniu dotacji podejmują:

7.1. Prezes Zarządu Counterpart Fund samodzielnie, gdy dotacja nie przekracza kwoty 5 tys. zł, przy czym w tym przypadku Prezes Zarządu jest zobowiązany do kwartalnego przedstawiania na plenarnych sesjach Zarządu danych dot. wielkości i struktury przyznanych dotacji,

7.2. Plenarna sesja Zarządu Counterpart Fund z udziałem przedstawicieli Komisji WE w oparciu o wcześniej przygotowany wykaz pozytywnie zaopiniowanych wniosków w pozostałych przypadkach.

8. Wykaz wniosków, o których mowa w pkt. 7.2. będzie obejmował tylko te wnioski, które zostały pozytywnie zaopiniowane co najmniej na 3 tygodnie przed terminem najbliższej plenarnej sesji Zarządu.

9. Dotacje, o których mowa, mogą być udzielane przy zachowaniu przedstawionych kryteriów i warunków tylko do wysokości kwot przewidzianych na ten cel w kwartalnych planach obrotów środkami Counterpart Fund, zatwierdzonych przez plenarne sesje Zarządu Counterpart Fund z udziałem przedstawicieli Komisji WE.

Mówi Artur Balazs prezes Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej

Po wielu bardzo trudnych rozmowach z władzami Unii Europejskiej fundusz właśnie uruchomił nowy program wsparcia rozbudowy dróg wiejskich łączących wsie z polami oraz wsie z wsiami. Są to drogi, których budowa lub naprawa nie miała dotychczas szans wsparcia z innych źródeł niż gminne. A tymczasem są to bardzo kosztowne inwestycje. Przedmiotem naszego zainteresowania są dwie kategorie dróg: utwardzone z asfaltu i kostki brukowej oraz nieutwardzone z żużlu i żwiru. Będziemy preferować drogi nieutwardzone o szerokości maksimum do 6 m, nie dłuższe niż pięciokilometrowe. Warunkiem wsparcia ze środków funduszu jest zaawansowanie prac aż w 80%, w tym wymagany jest co najmniej 50% udziału z budżetu gminy. Nie musi to być udział wyłącznie w brzączącej monecie, może być udział rzeczowy.

Wspierać będziemy wyłącznie przedsięwzięcia podejmowane przez społeczne komitety.

Najlepiej byłoby, gdyby komitet społeczny miał status spółki prawa cywilnego, a w każdym razie musi dysponować swoim kontem, aby zapobiec zdarzającym się nieprawidłowym praktykom lokowania pieniędzy komitetów w bankach jako depozytów gmin. Chodzi nam o to, aby pieniądze te były pod większą kontrolą społeczną.

Dlaczego od dwóch lat nie dawałem spokoju władzom Unii Europejskiej zabiegając w Brukseli o objęcie dofinansowaniem właśnie dróg wiejskich ze środków PHARE? Bo z mojego rozeznania wynika, że potrzeby w tym zakresie są olbrzymie. Trudności w dojeździe do pól i sąsiednich wsi to jedna z największych bolączek rolników. Tymczasem ani Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ani inna fundacja zajmująca się wspieraniem rozwoju wsi nie miały w programie działania dofinansowania rozbudowy dróg wiejskich i nie dysponowały wydzielonymi środkami finansowymi na ten cel.

Spodziewam się olbrzymiego zainteresowania, nie mniejszego niż dofinansowanie budowy i rozbudowy szkół preferencyjnymi kredytami, ale sądzę, że przed totalnym zalewem funduszu wnioskami o dofinansowanie budowy i modernizacji dróg uchroni nas wymóg aż 80% zaawansowania prac oraz 50% udziału gminy w kosztach inwestycji.

Maksymalna kwota dofinansowania - 1 miliard starych złotych może się wydawać nieduża, ale naszym dążeniem jest, aby maksymalnie włączyć w te przedsięwzięcia mieszkańców oraz budżety gmin i w ten sposób maksymalnie aktywizować społeczności lokalne.

Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej stara się uzupełniać działalność innych funduszy, a nie dublować. Nawet jeśli wspieramy ten sam kierunek inwestowania co np. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, nasza pomoc ma inny charakter. Uruchamiając nowe kierunki dofinansowania staramy się zawsze promo-

wać gospodarski sposób myślenia i kierować aktywność społeczną na dziedziny zaniedbane.

Data wpływu

Pełna nazwa wnioskodawcy:

.....

adres wieś

.....

gmina kod poczt.

.....

województwo tel.

Europejski Fundusz
Rozwoju Wsi Polskiej
Counterpart Fund
ul. Okopowa 47 01-059 Warszawa

Wniosek o dotację na budowę drogi

1. Nazwa przedsięwzięcia

.....

.....

2. Krótka charakterystyka budowanej drogi i gminy:

2.1. rodzaj drogi:

.....

2.2. długość drogi:

.....

2.3. szerokość drogi:

.....

2.4. rodzaj podbudowy drogi oraz grubość warstwy:

.....
2.5. rodzaj nawierzchni drogi oraz grubość warstwy:

.....
2.6. ilość gospodarstw domowych w gminie:

.....
2.7 ilość gospodarstw rolnych w gminie:

.....
w tym gospodarstw rolnych powyżej 1 ha:

.....
3. Uzasadnienie potrzeby budowy drogi:

.....
4. Okres budowy:

.....
4.1. Data rozpoczęcia:

.....
4.2. Data zakończenia:

.....
5. Wykonawca przedsięwzięcia (podać nazwę, adres, telefon, sposób wyboru):.....

.....
6. Całkowity koszt budowy drogi zgodnie z załączonym zestawieniem kosztów na dzień.

wynosi:.....

7. Struktura, wartość i stopień zaawansowania przedsięwzięcia wynosi (podać rodzaj wykonywanych prac i ich wartości):

struktura	wartość	% całości
7.1.		
7.2.		
7.3.		
7.4.		
7.5.		

Razem 7.1. + 7.5.:

8. Prace te sfinansowano z następujących źródeł:

kwota w zł

8.1. środki własne

.....
8.2. kredyt bankowy

8.3. inne dotacje (wymienić skąd i podać kwoty):

.....

.....
 Razem 8.1. + 8.3.:

9. Do zakończenia pozostało wykonanie i sfinansowanie: (podać rodzaj prac do wykonania i ich wartości)

wartość w zł

9.1.
 9.2.
 9.3.
 9.4.

.....
 Razem 9.1. + 9.4.

10. Wnioskodawca występuje do Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej o dotację celową na sfinansowanie wykonania następujących prac wg pozycji z pkt.9: rodzaj prac

wartość w zł

10.1.
 10.2.
 10.3.
 10.4.

.....
 Razem 10.1.+10.4.:

11. Nazwa i adres banku oraz konta bankowego, na które należy przekazać pieniądze**12. Wnioskodawca zobowiązuje się przyjąć na siebie wszystkie obowiązki wynikające z regulaminu dotowania i wypełnić je zgodnie z umową**

.....
 Miejscowość, data

.....
 pieczęć i podpis wnioskodawcy

13. Urząd Gminy i Urząd Rejonowy potwierdzają prawdziwość danych zawartych w niniejszym wniosku oraz zobowiązują się do nadzoru nad wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej zgodnie z przeznaczeniem.

.....
Miejscowość, data

.....
pieczęć i podpis Wójta,
(Burmistrza)

.....
Miejscowość, data

.....
pieczęć i podpis
Kierownika Urzędu Rejonowego

Wniosek

Uwaga: Wnioski niekompletne (bez załączników), niechlujnie wypełnione, pozbawione przekonywającego uzasadnienia oraz składane przez podmioty nieuprawnione, nie będą rozpatrywane. Wnioskodawca ma prawo tylko raz uzupełnić wniosek. Złożenie wniosku nie zobowiązuje Fundacji do udzielania dotacji.

* * *

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROZWOJU WSI

Fundacja Europejski

Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej COUNTERPART FUND

I. Informacje ogólne

Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej powstał na bazie środków finansowych uzyskanych ze sprzedaży pomocy żywnościowej przyznanej Polsce w latach 1989-1990 przez kraje Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej oraz inne kraje zachodnie.

Celem Fundacji jest ilościowy i jakościowy rozwój polskiego rolnictwa i gospodarki żywnościowej poprzez połączenie potencjału Polski i Europejskiej Wspólnoty

Gospodarczej m.in. w celu wspierania prywatnej przedsiębiorczości, demonopolizacji struktur produkcji, skupu, przetwórstwa i handlu oraz rozwoju infrastruktury wiejskiej (telefonizacji, gazyfikacji, oświaty wiejskiej, ochrony zdrowia, ochrony środowiska na wsi). Działalność ta jest realizowana m.in. w formie dotacji i preferencyjnych kredytów.

Prezesem Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej jest p. Artur Balazs. Siedziba Funduszu mieści się w Warszawie, ul. Okopowa 47.

II. Działalność kredytowa Funduszu

A. Kredyty rolnicze

W zakresie promocji rozwoju przedsiębiorczości wiejskiej oraz inwestycji produkcyjnych w rolnictwie i przetwórstwie rolnym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej udzielane są preferencyjne kredyty na nakłady inwestycyjne związane z:

1. poprawą jakości mleka i jego przetworów,
2. przetwórstwem i przechowywaniem zboża,
3. przetwórstwem i przechowywaniem ziemniaków,
4. produkcją opakowań dla zdrowej żywności,
5. rozwojem usług produkcyjnych i konsumpcyjnych na wsi,
6. rozwojem agroturystyki i wypoczynku na terenach wiejskich,
7. rozwojem usług weterynaryjnych na wsi,
8. rozwojem hodowli ryb słodkowodnych na terenach wiejskich, w zakresie i na zasadach określonych w regulaminie kredytowania.

Wspomniany program kredytowania obsługiwany jest przez Bank Gospodarki Żywnościowej SA, wraz z jego siecią oddziałów. Banki te dysponują aktualnymi regulaminami kredytowania oraz udzielają szczegółowych informacji.

B. Kredyty na poprawę infrastruktury wsi

Obecnie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi Polskiej są udzielane kredyty preferencyjne na przedsięwzięcia związane z poprawą infrastruktury wsi, a w szczególności na gazyfikację, telefonizację wsi oraz oświatę i doradztwo rolne.

Gazyfikacja wsi

Przedmiotem kredytowania mogą być inwestycje z zakresu gazyfikacji wsi obejmujące m.in.

1. Budowę sieci rozdzielczej średniego i niskiego ciśnienia, zapewniającej dostarczanie gazu z rurociągów do gospodarstw domowych na wsi.
2. Budowę i wyposażenie rozlewni ciekłego gazu propan-butan z butli lub zbior-

ników, zlokalizowanych na terenach wiejskich, oraz lokalnej sieci przesyłowej gazu propan-butan, dostarczanego w lokalnej rozlewni tego gazu, a także zakup specjalistycznych środków transportu umożliwiających dowóz oraz napełnianie gazem butli i zbiorników na terenie gospodarstw rolnych.

3. Oprocentowanie kredytu wynosi 0,75 stopy kredytu redyskontowego banku centralnego w danym okresie.

Bankami kredytującymi są:

BOS, 01-016 Warszawa, Al. Solidarności 104

BRP adres: 00-956 Warszawa, ul. Koszykowa 54

Telefonizacja wsi

Przedmiotem kredytowania mogą być inwestycje z zakresu telefonizacji wsi obejmujące:

1. Budowę nowoczesnej telekomunikacji wiejskiej, osiedlowej i miejsko-gminnej, zwanej dalej w skrócie infrastrukturą lokalną.
2. Rozwój teleusług na obszarach wiejskich, a w szczególności tworzenia wiejskich (gminnych) centrów telekomunikacyjnych.

Oświata i doradztwo rolnicze

Przedmiotem kredytowania mogą być inwestycje z zakresu oświaty i doradztwa rolniczego związane z:

1. budową, modernizacją, adaptacją i wyposażeniem inwestycyjnym wiejsko-gminnych szkół podstawowych, zawodowych rolniczych oraz wiejskich ośrodków doradztwa i postępu rolniczego,
2. budową, modernizacją i adaptacją towarzyszącą infrastruktury szkolno-oświatowej obejmującej szkolne obiekty sportowo-rekreacyjne, ogrodzenia tych obiektów, obiekty magazynowo-gospodarcze i inne niezbędne urządzenia towarzyszące.

III. Dotacje na rozwój infrastruktury wiejskiej

Obecnie Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej udziela dotacji na następujące programy:

- ochronę zdrowia na wsi, tj. budowę, modernizację, adaptację oraz wyposażenie wiejsko-gminnych ośrodków zdrowia,
- ochronę środowiska na wsi, tj. projektowanie, budowę oraz wyposażenie składowisk odpadów wiejskich (gruntowych i kontenerowych),
- budowę lokalnych dróg wiejskich.
- inwestor posiada pełną dokumentację techniczno-kosztorysową zadania,

- inwestor posiada środki finansowe (własne i obce) pokrywające co najmniej 80% wartości kosztorysowej zadania,
- realizacja zadania powinna być zaawansowana rzeczowo i finansowo co najmniej w 80%, co potwierdzają władze gminy oraz właściwy urząd administracji terenowej nadzorujący realizację inwestycji (lekarz wojewódzki, wojewódzki inspektor ochrony środowiska, kierownik urzędu rejonowego itp.),
- termin zakończenia zadania nie może być dłuższy niż 12 miesięcy od daty przyznania dotacji.

Wysokość dotacji ze środków Counterpart Fund w wyżej wymienionych przypadkach nie może przekraczać 20 wartości kosztorysowej inwestycji, a w kwocie bezwzględnej jednostkowa kwota dotacji nie może przekraczać 100 tys. zł. W przypadku liczby wniosków przekraczających możliwości finansowe Counterpart Fund dodatkowym kryterium selekcji wniosków będzie m.in. wysokość stopnia zaawansowania ponad wymagane 80 %, znaczenie przedsięwzięcia dla danej społeczności lokalnej, itp.

Podstawą do ubiegania się o udzielenie dotacji jest właściwie wypełniony i potwierdzony wniosek o dotację złożony w Zespole ds. Infrastruktury Wsi.

Decyzja o przyznaniu dotacji zapada na Plenarnej Sesji Zarządu Funduszu po wcześniejszym pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez Komisję ds. Infrastruktury Wsi, poprzedzona kontrolą inwestycji na miejscu.

Złożenie wniosku nie zobowiązuje Funduszu do udzielenia dotacji.

IV. Informacje końcowe

Wzory wniosków, regulaminy oraz wszelkie inne dodatkowe informacje o trybie i warunkach ubiegania się o kredyty rolnicze można uzyskać w biurze Funduszu w Warszawie, ul. Okopowa 47.

**Numery telefonów: 38-68-63 38-12-31
tel/fax 38-16-81 31 lub komertel
(0-)-39122196, (0-)-39-122-191**

Uchwała Nr 28/95
Białkopodlaskiego Sejmiku Samorządowego
w Białej Podlaskiej
z dnia 25 września 1995 r.

w sprawie rolnictwa.

Na podstawie art. 77 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U. Nr 16, poz. 95, Nr 32, poz. 191, Nr 34, poz. 199, Nr 43, poz. 253 Nr 89, poz. 518, z 1991 r. Nr 4, poz. 18, Nr 110, poz. 473, z 1992 r. Nr 85, poz. 428, Nr 100, poz. 499 z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 122, poz. 593 z 1995 r. nr 74, poz. 368) - uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Uznając ważność i duże znaczenie rolnictwa Białkopodlaski Sejmik Samorządowy wyraża głęboki niepokój spowodowany występowaniem szeregu niekorzystnych zjawisk w polityce rolnej Państwa.

2. Przejawem niewłaściwej sytuacji w rolnictwie jest:

1) Brak stabilnej polityki rolnej Państwa

- a) słabe stymulowanie mechanizmów gospodarczych mających doprowadzić nasze rolnictwo do struktur Wspólnoty Europejskiej,
- b) wolne tempo restrukturyzacji i modernizacji rolnictwa,
- c) niska opłacalność produkcji rolnej,
- d) brak ustawy o izbach rolniczych,
- e) zbyt małe środki w budżecie przeznaczone na wapnowanie gleb.

2) Zróżnicowanie warunków życia między wsią i miastem na niekorzyść wsi

- a) brak motywacji do pozostawiania młodzieży na wsi,
- b) obniżenie poziomu wykształcenia mieszkańców wsi,
- c) braki finansowe w strukturze oświatowej, służbie zdrowia, sporcie,
- d) potrzeba partycypacji mieszkańców wsi na rzecz budowy infrastruktury (drogi, wodociągi, telefonizacja, gazyfikacja).

3) Wolne tempo rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego.

4) Obniżenie poziomu stosowania nowoczesnych metod agrotechnicznych.

5) Trudne warunki pozyskiwania kredytów.

§ 2

Sejmik postanawia przesłać niniejszą uchwałę:

- 1. Prezesowi Rady Ministrów
- 2. Ministrowi Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
- 3. Marszałkowi Sejmiku RP

4. Marszałkowi Senatu RP
5. Wojewodzie Białkopodlaskiemu
6. Parlamentarzystom województwa białkopodlaskiego
7. Krajowemu Sejmikowi Samorządu Terytorialnego

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydium Białkopodlaskiego Sejmiku Samorządowego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący BSS

Tadeusz Łazowski

* * *

**Uchwała Nr VIII / 30 / 95
Białkopodlaskiego Sejmiku Samorządowego
w Białej Podlaskiej
z dnia 26 września 1995 r.**

w sprawie poparcia uchwały Sejmiku Samorządowego Województwa Warszawskiego dot. wydania zakazu rejestracji i dopuszczania do ruchu po drogach publicznych pojazdów samochodowych tzw. "składaków".

Na podstawie art.77 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym / Dz. U. Nr 16, poz. 95, Nr 32, poz. 191, Nr 34, poz.199, Nr 43, poz. 253, Nr 89, poz. 518, z 1991 r. Nr 4, poz. 18, Nr 110, poz. 473, z 1992 r. Nr 85, poz. 428, Nr 100, poz. 499 z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. nr 122, poz. 593 z 1995 r. Nr 74, poz. 368 - uchwała się, co następuje:

§ 1

Białkopodlaski Sejmik Samorządowy popiera uchwałę Nr 53 Sejmiku Samorządowego Województwa Warszawskiego z dnia 26 czerwca 1995 r. w sprawie wydania zakazu rejestracji i dopuszczania do ruchu po drogach publicznych pojazdów samochodowych tzw. "składaków".

§ 2

Uchwałę przekazać:

- 1. Prezesowi Rady Ministrów**
- 2. Ministrowi Sprawiedliwości - Prokuratorowi Generalnemu**
- 3. Ministrowi Spraw Wewnętrznych**
- 4. Komendantowi Głównemu Policji**
- 5. Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w Białej Podlaskiej**

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydium Białkopodlaskiego Sejmiku Samorządowego.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący BSS
Tadeusz Łazowski**

*** * ***

S T A N O W I S K O

Białkopodlaskiego Sejmiku Samorządowego z dnia 25 września 1995 r.

Białkopodlaski Sejmik Samorządowy, po zapoznaniu się z wnioskiem Rady Miejskiej w Białej Podlaskiej o częściowe pokrycie kosztów utrzymania Izby Wytrzeźwień w Białej Podlaskiej przez Sejmik i zasięgnięciu opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej stwierdza, że Sejmik nie może udzielać dotacji, bowiem byłoby to niezgodne z prawem i pozostawało w sprzeczności z art.77 ust.1 i 2 ustawy o samorządzie terytorialnym, który w sposób zamknięty określa zadania sejmiku samorządowego i przepis ten nie stanowi o możliwości udzielania dotacji innym jednostkom przez Sejmik Samorządowy oraz naruszyło art. 7 ust. 1 pkt. 3 prawa budżetowego w związku z art. 83 ust. 2 ustawy o samorządzie terytorialnym. W myśl bowiem art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy prawo budżetowe gmina w swym budżecie może przewidzieć udzielanie dotacji jedynie dla jednostek organizacyjnych rozliczających się z budżetem gminy. Ten przepis należy odnieść do budżetu sejmiku samorządowego na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy o samorządzie terytorialnym. Przepis art. 83 ust. 2 ustawy

o samorządzie terytorialnym stanowiący o odpowiednim stosowaniu przepisów o gospodarce finansowej gmin do gospodarki finansowej sejmiku - nie może mieć zastosowanie, dlatego że sejmik nie posiada żadnych jednostek organizacyjnych rozliczających się z budżetem, bo nie prowadzi działalności gospodarczej.

Wydatki przewidziane w budżecie Sejmiku muszą być przeznaczone na realizację jego zadań, które szczegółowo i w sposób ściśle zamknięty określa art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym.

Bialskopodlaski Sejmik Samorządowy proponuje, aby Sejmik zwrócił się do gmin województwa z apelem o wsparcie finansowe instytucji jaką jest Izba Wyrzeźwien.

Mając na względzie, że z Izby Wyrzeźwien korzystają osoby z całego województwa proponuje się uwzględnić przy dotacji liczbę osób z poszczególnych gmin korzystających z Izby.

Przewodniczący
Bialskopodlaskiego Sejmiku Samorządowego
Tadeusz Łazowski

* * *

STANOWISKO

Bialskopodlaskiego Sejmiku Samorządowego z dnia 25 września 1995 r.

Bialskopodlaski Sejmik Samorządowy zapoznał się z wnioskiem mieszkańców wsi Żeszczynka, dołączoną dokumentacją i uzasadnieniem o wyłączeniu tejże wsi z granic gminy Sosnówka i włączeniu do gminy Wisznice.

Po dokonaniu oceny skutków finansowych związanych z proponowaną zmianą oraz biorąc pod uwagę motyw konfliktu - Bialskopodlaski Sejmik Samorządowy jest przeciwny wyłączeniu wsi Żeszczynka z gminy Sosnówka.

Przewodniczący BSS
Tadeusz Łazowski

**PRZEWODNICZĄCY RAD GMIN
MIAST I GMIN, MIAST
PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDÓW GMIN,
MIAST I GMIN, MIAST
- WSZYSCY W WOJEWÓDZTWIE**

**Redakcja Biuletynu Samorządowego „Podlasie” propo-
nuje Państwu wydanie jednorazowe lub wydawanie cyklicz-
ne biuletynu informacyjnego (także innych wydawnictw)
o Waszej Gminie, Waszym dorobku, Waszych osiągnię-
ciach, problemach, planach. Biuletyn taki mógłby być
podobny do Biuletynu Samorządowego „Podlasie”, ale tak-
że mógłby być inny, np. mieć większy lub mniejszy format
i objętość. Społeczeństwo gmin chce znać osiągnięcia i za-
mierzenia gminnej władzy.**

Dajcie mu szansę!

***Kontakt z redakcją Biuletynu przez biuro Białskopodlaskiego
Sejmiku Samorządowego: tel./fax 43-44-58***

**BANK GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
SPÓŁKA AKCYJNA**

Oddział Wojewódzki w Białej Podlaskiej

o f e r u j e

NISKO OPROCENTOWANE - AKTUALNIE W WYSOKOŚCI 6,25 %

KREDYTY NA:

- ***ZAKUP GRUNTÓW***
- ***TWORZENIE I URZĄDZANIE GOSPODARSTW ROLNYCH.***
- ***LIKWIDACJĘ SZKÓD POWSTAŁYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 1995 R. NA OBSZARACH DOTKNIĘTYCH KLĘSKĄ ŻYWNOŚCIOWĄ.***
ORAZ BEZPROCENTOWE POŻYCZKI NA :
- ***ROZWÓJ MAŁEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA WSI.***

KREDYT NA ZAKUP GRUNTÓW - może być przeznaczony na powiększenie bądź utworzenie gospodarstwa rolnego do wielkości 100 ha. Nowo utworzone gospodarstwo nie może być mniejsze od średniego w województwie, tj. 9,55 ha. Podstawą ustalenia wysokości nakładów są ceny rynkowe.

Kredyt podlega spłacie w okresie do 15 lat.

KREDYT NA TWORZENIE I URZĄDZANIE GOSPODARSTW ROLNYCH - przeznaczony jest dla osób, które nie przekroczyły 40 lat oraz posiadają wykształcenie rolnicze lub udokumentowany 3 letni okres pracy w gospodarstwie rolnym. Na osoby korzystające z tego kredytu nałożony zostanie obowiązek prowadzenia rachunkowości rolnej przez cały okres kredytowania.

Przez utworzenie gospodarstwa rolnego należy rozumieć tworzenie od podstaw gospodarstwa rolnego, poprzez ponoszenie nakładów inwestycyjnych na budowę bądź nabycie praw do budynków i budowli gospodarczych służących do produkcji rolnej oraz zakup ruchomych środków trwałych (maszyn, urządzeń i stada podstawowego). Kredyt na tworzenie gospodarstwa podlega spłacie do 10 lat.

Przez urządzenie gospodarstwa rozumie się poniesienie nakładów inwestycyjnych, w wyniku których nastąpi reorganizacja gospodarstwa podlegająca na wprowadzeniu nowego kierunku, jej specjalizacji, zwiększeniu skali działalności lub zmianie technologii.

Kredyt na modernizację podlega spłacie w okresie do 8 lat.

Kredyt na zakup gruntów, tworzenie i urządzanie gospodarstw rolnych nie może przekraczać 80% nakładów, nie więcej jednak niż:

- 300 tys. PLN dla jednego kredytobiorcy.
- 900 tys. PLZ dla podmiotów realizujących inwestycje w ramach programów branżowych i regionalnych tj. na:
 - restrukturyzację i modernizację mleczarstwa, tj.:
 - budowę obór wraz z infrastrukturą,
 - zakup krów na powiększenie stada powyżej 5 sztuk,
 - zahamowanie spadku i chowu bydła mięsnego,
 - rozwój hodowli i chowu bydła mięsnego.

KREDYTY NA LIKWIDACJĘ SZKÓD POWSTAŁYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 1995 R. NA OBSZARACH DOTKNIĘTYCH KLĘSKĄ ŻYWIŁOWĄ - spowodowaną gradobiciem, huraganem, uderzeniem pioruna i plagą gryzoni. Maksymalna wysokość kredytu wynosi 7 mln. zł., nie więcej jednak od planowanego kosztu inwestycji i opiera się na opinii wojewody oraz wielkości szkody w uprawach, inwentarzu i rzeczowych środkach obrotowych do produkcji rolnej.

Kredyt podlega spłacie w okresie do 8 lat.

POŻYCZKI NA ROZWÓJ MAŁEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI NA WSI - przeznaczone są dla osób fizycznych i prawnych prowadzących lub podejmujących pozarolniczą działalność gospodarczą na terenie wsi, tworzących stałe miejsca pracy do 6 osób pełnozatrudnionych, a w przypadku podmiotów już istniejących, ilość zatrudnionych pracowników nie powinna przekroczyć 50 osób.

Kwota pożyczki nie może przekroczyć:

- 70 % nakładów, oraz
- 60 tys. PLZ dla jednego podmiotu i
- 10 tys. PLZ na jedno nowe miejsce pracy.

Pożyczka podlega spłacie do 3 lat.

Uzyskanie kredytów i pożyczek na omówione wyżej cele uwarunkowane jest otrzymaniem pozytywnej opinii Ośrodka Doradztwa Rolniczego w zakresie celowości przedsięwzięcia oraz warunków formalno prawnych.

Szczegółowych informacji udziela:

O/W BGŻ SA w Białej Podlaskiej ul. Narutowicza 20 tel. 43-65-11 O/W BGŻ SA w Radzynie Podlaskim ul. Ostrowiecka 35 tel. 52-12-07 Filia O/W BGŻ SA w Parczewie ul. 11 Listopada tel.54-35-39 a w zakresie kredytów na zakup gruntów, tworzenie i urządzanie gospodarstw rolnych również banki spółdzielcze.

LASY PAŃSTWOWE NADLEŚNICTWO

RADZYŃ PODLASKI

ul. Kocka 1

tel. 52 - 08 - 41

tel. / fax. 52 - 08 - 40

fax. 52 - 13 - 00

O F E R U J E :

- ◆ **drewno wielkowymiarowe iglaste i liściaste,**
- ◆ **drewno małowymiarowe iglaste i liściaste,**
- ◆ **a także drewno opałowe,**
- ◆ **w okresie wiosny i jesieni sadzonki drzew
liściastych i iglastych**

Z A P R A S Z A M Y

ZAKŁAD USŁUGOWO-HANDLOWY **POLGER**

Ul. Reymonta 24 • 40-029 Katowice

REJON PODLASIE

BIURO
21-543 KONSTANTYNÓW

tel/fax 41 41 03
tel. 41 41 10 wew. 50 lub 80

- **obróć węglem**
- **materiały budowlane**
- **nawozy**
- **pasze**
- **materiały do produkcji
rolnej**

JESTEŚMY OBECNI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA:
Biała Podlaska, Janów Podlaski, Konstantynów, Platerów,
Sarnaki, Rokitno

PODPUNKTY:

Terespol, Hanna, Piszczac, Drelów, Kąkolewnica, Kornica

ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY

WYKONUJEMY

- **KALENDARZE REKLAMOWE**
- **FOLDERY**
- **ETYKIETY SAMOPRZYLEPNE**
- **ULOTKI REKLAMOWE**
- **METKI CENOWE**
- **ZAPROSZENIA**
- **ZNACZKI REKLAMOWE**
- **PAPIERY FIRMOWE I KOPERTY**
- **WIZYTÓWKI**
- **KARTY OKOLICZNOŚCIOWE**
- **DYPLOMY**
- **NALEPKI REKLAMOWE**
- **TECZKI OKOLICZNOŚCIOWE**
- **IDENTYFIKATORY**
- **KATALOGI PREZENTACYJNE**
- **NADRUKI NA OPAKOWANIACH,
ART. BIUROWYCH, TKANINACH
I REKLAMÓWKACH**

**21-500 BIAŁA PODLASKA, UL. TWARDA 63
TEL. 43-10-50**

CENTRALA PRODUKTÓW NAFTOWYCH - OKRĘGOWA DYREKCJA W LUBLINIE

obejmuje swoim zasięgiem działania województwa makroregionu środkowo - wschodniego: białkopodlaskie, chełmskie, lubelskie i zamojskie. Mieszka tu ok. 2 mln. osób

20-017 LUBLIN, ul. Narutowicza 63
tel. 280-14 do 19, fax 247-33, telex 0-64-2214

CPN W WOJEWÓDZTWIE BIAŁSKOPODLASKIM

Hurtownie:

- * Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi nr 8
Parczew, ul. Kolejowa 143, tel. (0-57) 541-698
- * Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi nr 9
Małaszewicze k. Terespoła,
tel. (0-57) 751-310
- * Zakład Gospodarki Produktami Naftowymi nr 13
Międzyrzec Podlaski,
ul. Sitańska 26,
tel. (0-57) 712-181

Sklep firmowy:

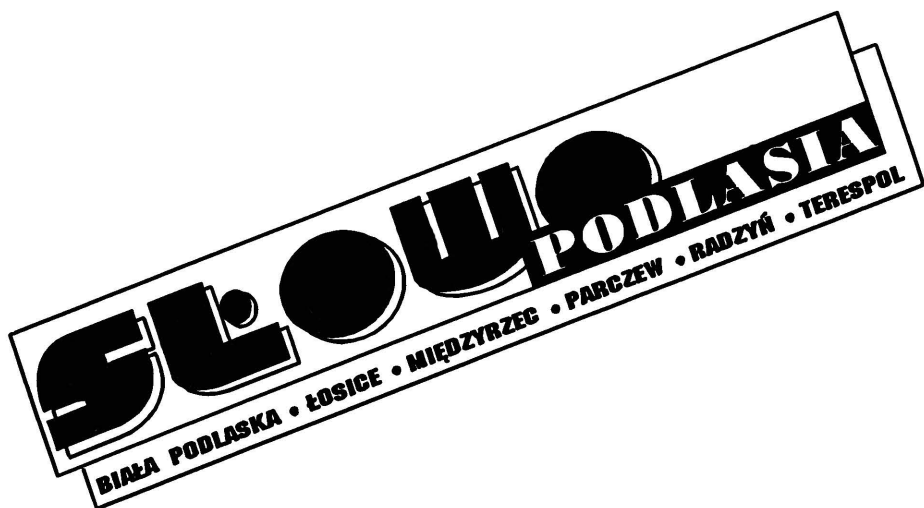
- * Międzyrzec Podlaski,
ul. Sitańska 26
tel. (0-57) 712-181

NOTATKI

Spis treści

Przedmowa przewodniczącego BSS	str 3
VIII Sesja BSS, 25 września 1995 r.	5
- wystąpienie dyrektora delegatury NIK w Lublinie	5
- stan i perspektywy rozwoju rolnictwa	6
- informacje z wykonania budżetu z pierwsze półrocze 1995 r. ...	7
- uchwała dotycząca poparcia Sejmiku Samorządowego woj. warszawskiego	8
- stanowisko w sprawie wniosku mieszkańców wsi Żeszczynka ...	9
- wniosek Rady Miejskiej w Białej Podlaskiej	11
Sytuacja społeczno-gospodarcza woj. białkopodlaskiego w I półroczu 1995 r.	12
Samorząd lokalny a przedsiębiorczość	17
Rynek pracy w woj. białkopodlaskim	20
Na granicy Wschodu i Zachodu - gmina Terespol	24
Regulamin dofinansowania budowy dróg wiejskich	30
Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej	36
Uchwały i stanowiska	40

*Najskuteczniejsza reklama
w największym i najpoczytniejszym
tygodniku w woj. białskopodlaskim*

*Przynosi co tydzień bogaty serwis
informacyjny i publicystyczny z regionu,
zdolny zainteresować każdego.*

ZAPRASZAMY DO BIUR OGŁOSZEŃ:

BIAŁA PODLASKA, ul. Warszawska 13, tel. 43-50-66, tel./fax 43-80-67
biuro spółki „Rapid”, pl. Wolności 11, tel. 43-26-91, tex 683437

ŁOSICE - Łosicki Dom Kultury (Gazeta Łosicka), tel. 57-33-25

PARCZEW - Parczewski Dom Kultury, tel. 54-11-60 (wtorek godz. 9.00 - 12.00)

WOJEWÓDZTWO BIALSKOPODLASKIE

woj. białostockie

Białskopodlaski Sejmik Samorządowy

21-500 Biała Podlaska, ul. Brzeska 41

tel./fax (0-57) 43 58 44

telex 68 34 50